

Obec Kyselovice

1078 - 2013

Úvod

V roce 2003 vydala Obec Kyselovice v nákladu 350 ks informační brožuru o obci při příležitosti připomínky výročí 925 let od první písemné zmínky o obci. První publikace o obci a její historii byla vydána v roce 1978, kdy obec slavila kulaté jubileum - 900 let svého trvání. Nyní se píše rok 2013, chystají se další oslavy výročí obce a my předkládáme publikaci třetí. Zachycen je v ní vývoj obce za poslední desetiletí, ale i další historické údaje a nalezené souvislosti. Publikace kromě běžného života obce přináší i shromážděné údaje o některých místních památkách a podrobné informace o významných občanech obce.

Obec Kyselovice v posledním desetiletí 2003 -2013

Obec Kyselovice se za poslední desetiletí hodně změnila. Neustále se rozvíjí a obnovuje. Podle evidence obyvatel žilo v naší obci v roce 2003 celkem 492 obyvatel. Tento počet se mírně snižuje až do roku 2006, kdy zase začíná pomalu narůstat. V letošním roce opět překračujeme hranici pětiset obyvatel. K 1. 1. 2013 máme dle evidence obyvatel celkem 504 občanů, z toho 77 dětí do 15 let a 427 dospělých.

Krátkou rekapitulací si připomeňme změny a události uplynulého období.

Škola

Škola je největší obecní budovou. Postavena byla v roce 1888, a ke školnímu vyučování sloužila do roku 1976. Prošla zásadní rekonstrukcí v letech 1996 – 2000. Rekonstruováno bylo sociální zařízení včetně rozvodů vody a odpadů, rozvodů elektřiny, vybudování ústředního topení s plynovou kotelnou, vyměněna byla všechna okna, zhotoveny nové vnitřní podlahy, nová střešní krytina a nová fasáda. Při opravě jímky byla nalezena pamětní deska, která byla renovována a instalována v budově školy. Nyní již obec budovu pouze udržuje. Zřízeno bylo sociální zařízení v obecním bytě (2001), upravena tělocvična - obložení stěn, nová podlahová krytina (2004, 2007) renovovány dveře v přízemí, zhotovena nová kuchyňka (2008), natřeny okna (2010) a modernizována regulace topení (2012). Budova stále slouží kyselovským spolkům. V přízemí se nachází obecní byt a malá tělocvična, využívaná především sportovci, ale i místními hasiči. Pořádají se zde také výstavy k různým výročím (2006, 2008, 2013). V prvním patře je zkušebna pěveckého sboru OB Kyselovice a herna stolního tenisu s kuchyňkou, využívaná hráči stolního tenisu, šachovým kroužkem a nově spolkem

Letecký pohled na Kyselovice v roce 2010.

Náves s budovou bývalé školy v roce 2012.

nápaditých žen, které se zde scházejí k pečení koláčů a vyrábějí zde různé výrobky a dekorace. Také se zde v zimním období scházejí aktivní senioři.

Mateřská škola

Mateřská škola byla otevřena v roce 1965 a slouží občanům obce dodnes. Obec Kyselovice postupně provádí kroky k její modernizaci a také snížení energetické náročnosti. V budově byly opraveny podlahy (2001), opraveno sociální zařízení, včetně nových odpadů, dále výměna vstupních dveří, nátěr oken (2002) a výměna oken za plastová (2006). Provedeno bylo odvedení dešťových vod do nové dešťové kanalizace (2009) a pořízen nový kotel a čerpadla (2010). Obec dále nechala zpracovat návrh na obnovu areálu MŠ a postupně jej realizuje. Na zahradě vyrostlo nové dětské hřiště s moderními herními prvky, propojené chodníkem (2010) a nové hřiště na míčové hry (2011). Díky zatraktivnění mateřské školy vzrostl zájem o školku ze strany rodičů z Chropyně a již druhým rokem navštěvuje školku 26 dětí, což je plná kapacita.

Knihovna

Knihovna je od roku 1993 umístěna v bývalé klubovně SSM, naproti sportovního areálu. Tato budova byla postavena v roce 1949 a původně sloužila jako garáž autobusu. V první polovině 70. let byla adaptována na klubovnu SSM. Za posledních 10 let se knihovna změnila k nepoznání. V roce 2008 bylo v knihovně zřízeno nové plynové topení, rekonstruována elektroinstalace, položena nová podlahová krytina. Dále byly instalovány nové vchodové dveře a provedena moderní výmalba. V dalším roce bylo opraveno zázemí knihovny (sociální zařízení, předsíň) a knihovna byla vybavena pódiem pro děti a novým nábytkem. V roce 2012 byla opravena fasáda a proveden její barevný nátěr podle návrhu Ing. arch. Rozmanové. Knihovna se stala útulným místem, kde se pořádají různé akce a besedy. Od roku 2010 zde děti pravidelně nocují s panem Andersenem a v zimním období se zde pravidelně schází mateřský klub.

Sportovní areál

Sportovní areál v Kyselovicích se neustále vyvíjí a zlepšuje. Myslím, že nepřeháním, když napíšu, že se stává chloubou obce. Obec spolu se sportovním klubem tento areál za poslední léta proměnili k nepoznání. Vše začalo výstavbou nových sportovních kabin v roce 2002. Dále zde bylo vybudováno dětské hřiště, příjezdová komunikace a taneční parket a zároveň si sportovci svépomocí a na

Nové dětské hřiště v MŠ vybudované v roce 2010.

Nová výsadba ve sportovním areálu v roce 2012.

vlastní náklady vybudovali dva tenisové kurty (2003). Na severní straně areálu vyrostl sáňkovací kopec (2007) a rekonstruováno bylo fotbalové hřiště (srovnání terénu, zavlažovací zařízení, nový trávník - 2008). K novému hřišti si sportovci svépomocí vybudovali nové vybavení (dřevodomek, nové lavičky, střídačky, branky atd. - 2009). Na místě travnatého hřiště vzniklo nové víceúčelové hřiště s umělým povrchem a umělým osvětlením (2009, 2010). Zatím posledním zlepšením areálu je jeho osázení zelení (22 stromů a 152 keřů), úprava a zatravnění sáňkovacího kopce a doplnění dětského hřiště o lanovou pyramidu (2012). Sportovní areál nyní sportovci využívají celoročně. Ostatní občané se mohou účastnit bohaté nabídky různých sportovních a kulturních akcí zde pořádaných. Areál využívají ke své činnosti a akcím i ostatní spolky a Obec Kyselovice.

Obecní úřad

Obecní úřad byl postaven asi v roce 1942 a větší rekonstrukcí za poslední léta prošel v roce 2000 – 2002, kdy byla provedena izolace zdí, izolace a výměna podlah, rekonstrukce sociálního zařízení, výměna vchodových dveří a nová fasáda, oprava dvorního traktu a rekonstrukce elektroinstalace. V budově obecního úřadu se v přízemí nachází hasičská zbrojnice a hláska, sloužící zásahové jednotce. Dále je zde zdravotní středisko - čekárna a ordinace lékaře, kde nyní poskytuje služby zdravotní sestra. Dále se zde nachází klubovna SDH Kyselovice a archiv obce. Ze dvora se vchází do místnosti, kde jsou externě provozovány služby kadeřnictví a pedikúry. Tyto služby byly po rekonstrukci obnoveny v roce 2003. V prvním patře jsou dvě kanceláře obecního úřadu, zasedací místnost a malý archiv. Budova se za poslední léta pouze udržuje – nátěr vrat a všech rýn, okapů a parapetů (2011). Ve výklenku nad hasičskou zbrojnicí je umístěna sádrová soška sv. Floriána. Její renovaci provedl ak. sochař Jindřich Martinák v roce 2010 a v roce 2011 byla soška znovu požehnána a vrácena do výklenku.

Hřbitov

Hřbitov v Kyselovicích byl založen roku 1900, do této doby se pohřbívalo ve Vlkoši. Pozemky na hřbitov daroval Josef Říkovský z č.10, František Vrtěl z č.56 a Jan Janáč z č.16. Hlavní kříž z carrarského mramoru byl pořízen z odkazu zemřelé Anny Říkovské, výměnkářky z č.41, ostatní potřebné náklady byly vybrány na milodarech. Původně byl hřbitov obehnan dřevěným laťkovým plotem. V roce 1912 byl postaven nový drátěný plot, vpředu ozdobný, s ozdobnou branou, na níž je nápis: “ZDE JSME SOBĚ VŠICHNI ROVNI“.

Za poslední období se hřbitov hodně proměnil. Větší změny nastaly v roce 2007

Kříž LP 1769 opravený v roce 2010.

Mramorový kříž u kostela opravený v roce 2011.

1. etapa obnova hřbitova provedená v roce 2007.

vykácením nevhodných smrků. Téhož roku byl zřízen nový chodník před hřbitovem, nový chodník uvnitř hřbitova, odstavná plocha pro osobní automobily a vysazena byla zeleň kolem silnice. Postaveny byly také nové zděné sloupky hlavní brány a všechny zděné sloupky plotu z přední strany od silnice. V tomto roce také bylo u hřbitova zřízeno nové veřejné osvětlení. Postupně se vzhled hřbitova dále měnil. Stará ruční pumpa byla vyměněna za novou a napojena na elektrické čerpadlo (2008). U plotu ze západní strany hřbitova byl vybourán a znovu vystavěn nový základ a pořízeny nové kovové sloupky (2009). Dále bylo nově předlážděno prostranství před obřadní síní a rekonstruován přístupový chodník v délce asi 100m. Vysázen byl živý plot kolem hřbitova, stromy před obřadní síní a řada stromů na pozemku za hřbitovem. Osazeny byly čtyři nové lavičky a odpadkový koš (2011). Zatím poslední úpravou bylo restaurování mramorového kříže na hřbitově a výměna chodníkových dlaždic za křížem za čedičové kostky (2012).

Památky

Za poslední období se podařilo opravit a restaurovat téměř všechny sochy a kříže v obci.

Boží muka u zemědělské farmy byla celkově opravena a okolní prostranství vydlážděno pískovcovými kostkami a osázeno živým plotem z krušpánku. Naproti boží muce za cestou bylo vysázeno pět stromků starých odrůd jabloní – Jaderničky moravské a Panenské české (2009).

Kříž L.P. 1769 u silnice na Žalkovice byl nově restaurován a také bylo upraveno jeho okolí. Nově byl předlážděn přístupový chodníček a vysazena zeleň (2010).

Sochy sv. Jana Nepomuckého a sv. Vendelína byly naposledy restaurovány v roce 2001, proto bylo přistoupeno k dalšímu restaurátorskému zásahu (2010). Obě sochy jsou památkově chráněné, proto na jejich restaurování dohlížel Národní památkový ústav Kroměříž.

Socha P. Marie – Pieta je další opravenou památkou. Socha stála na pozemku, který měl být prodán, proto obec nechala v rohu tohoto pozemku vyčlenit místo pro sochu, které odkoupila do svého vlastnictví (2010). Socha byla i s podstavcem rozebrána a odvezena k restaurování do Uherského Hradiště. Na novém místě byl vybetonován nový základ sochy a vydlážděn nový přístupový chodníček. Nově restaurovaná socha byla usazena zpět na nový základ (2011) a na jaře slavnostně požeňána (2012).

Kříž u kostela z roku 1906 z carrarského mramoru byl také restaurován a nově také vydlážděn přístupový chodníček (2011). Okolí kříže bylo nově osázeno zelení (2012).

Kříž na hřbitově byl nově restaurován a obnovena byla dlažba v jeho okolí (2012).

Všechny restaurátorské práce od roku 2010 provedl ak. soch. Jindřich Martinák z Uherského Hradiště. Poslední památka, která čeká na opravu je kříž u silnice směrem na Chropyni.

Infrastruktura

Kanalizace v obci je jednotná z betonových trub a pochází z 1. pol. třicátých let 20. století. Majitelem kanalizace je VaK Kroměříž a.s. Šest kanalizačních stok je zaústěno do Mlýnského náhonu (Říka) a jedna do vodoteče Kyselovský odpad (Svodnice). Podle monitoringu kanalizace, provedeného v roce 2007 je kanalizace ve velmi špatném stavu. Nevyhnutelné řešení špatného stavu kanalizace brzdí veškeré opravy komunikací a další rozvoj obce. V roce 2008 padlo zásadní rozhodnutí zastupitelstva, ubírat se cestou nové splaškové kanalizace s výtlačkem na ČOV v Chropyni. V současné době je vydáno územní rozhodnutí na novou kanalizaci a schválena dotace na její výstavbu z evropských fondů. Do konce roku bude vyřízeno stavební povolení a v roce 2014 začne realizace stavby.

Kanalizační síť byla doplněna o dešťovou kanalizaci u MŠ v délce 81 m z trub PVC DN 300, ke které budou připojena čtyři nová stavební místa v této lokalitě (2009). Opraven byl propustek na konci obce směrem na Chropyni (2010). V roce 2012 byla z důvodu rekonstrukce komunikace provedena generální oprava kanalizace v uličce u obchodu.

Vodovod byl v obci postaven v letech 1982 – 1983 a je v majetku vodárenské společnosti VaK Kroměříž a.s.

Veřejné osvětlení v obci je rozvedeno podél místních komunikací s výbojkovými svítidly, osazenými na nástřešních sloupcích a betonových sloupech elektrických rozvodů nízkého napětí. Na veřejném osvětlení obec v posledních letech pouze provádí běžnou údržbu a případně výměnu některých svítidel za novější typy. U hřbitova byly doplněny tři sloupy veřejného osvětlení s novými svítidly (2007) a doplněno osvětlení čelní strany kostela (2011). V roce 2012 byla realizována 1. etapa výstavby nového veřejného osvětlení se zemním vedením v jižní části návsi. Osazeno bylo 21 stožárů s moderními svítidly s LED diodami a nový rozvaděč.

Obecní rozhlas je v obci rozveden po vlastních stožárech a rovněž je na něm prováděna běžná údržba. V roce 2012 byla realizována 1. etapa výstavby nového obecního rozhlasu se zemním vedením v jižní části návsi, a to společně se stavbou veřejného osvětlení. Zemní vedení bylo připoloženo do výkopu veřejného osvětlení a na nové stožáry VO bylo namontováno 13 nových reproduktorů.

Místní komunikace a chodníky v obci se budovaly postupně. Chodníky jsou

převážně ze 70. let a přesto, že se za poslední léta některá místa předláždila, jsou vesměs ve špatném stavu. V rámci finančních možností obce se postupně některé úseky vybudovaly - chodník od hospody ke křižovatce, ulička u Petříčkového a příjezdová komunikace u kostela (1999), chodník v ulici u Moravcového a rekonstrukce místní komunikace v severní části návsi (2000), příjezdová cesta ve sportovním areálu (2003), rekonstrukce komunikace u MŠ (2004), položení panelů na polní cestě u Vodičkového (2004), rekonstrukce místní komunikace v jižní části návsi (2005 -2006), rekonstrukce a prodloužení chodníku před hřbitovem (2007), rekonstrukce přístupového chodníku ke hřbitovu v délce 100 m (2011) a rekonstrukce místní komunikace v uličce u obchodu (2012). Dalších oprav se komunikace a chodníky dočkají až po stavbě kanalizace.

Plynofikace obce proběhla v letech 1992 – 1993. Majitelem a provozovatelem distribuční soustavy plynu v naší obci je JMP Net, s.r.o.

Odpadové centrum Kyselovice

V roce 2012 bylo vybudováno na farmě zemědělského podniku Zámoraví a.s. odpadové centrum, zahrnující komunitní kompostárnu a sběrný dvůr. V kompostárně je možné uložit zelený odpad ze zahrádek a ve sběrném dvoře jsou přijímány běžné druhy odpadů, včetně nebezpečných. Sbírají se zde také použité výrobky v rámci zpětného odběru. V rámci vybavení kompostárny si obec pořídila malotraktor s čelním nakladačem a štěpkovač.

Veřejná prostranství a výsadba zeleně

Veřejné prostranství se za poslední léta také velmi proměnila. V posledních letech se prováděla výsadba zeleně v severní části návsi (2000), výsadba zeleně v jižní části návsi (2006), zemní úprava a zatravnění parku za kostelem a prostranství u mostu po zrušení mostu (2008), výstavba mlatových cest a doplnění laviček v parku za kostelem, výsadba stromů a keřů ve sportovním areálu (2012) a výsadba stromů a keřů u odpadového centra (2013). I v extravilánu obce byly provedeny výsadby zeleně – novou výsadbou byl rekultivován remízek (2005), vysázeny byly stromy a keře na polní cestě u honu Zvolenov a jabloně u boží muky (2009). Dále byly vysázeny hrušně a duby u mysliveckého areálu (2011) a první část ovocného sadu za hřbitovem (2012).

Odpadové centrum Kyselovice před otevřením v roce 2012.

Ovocný sad za hřbitovem v roce 2012.

Strípky z minulého desetiletí

Od roku 1995 vydává obec 2x ročně Kyselovský zpravodaj, jehož šéfredaktorem je Miroslav Klimek. Od čísla 2/2011 vychází zpravodaj s barevnou přílohou Obnova venkova

V roce 2007 bylo na obecním úřadě zřízeno kontaktní místo CzechPoint. Od té doby mohou občané vyřídit výpis z katastru nemovitostí, či rejstříku trestů přímo v obci a nabídka dalších možností se stále postupně rozšiřuje. V tomto roce byly zřízeny nové internetové stránky obce s redakčním systémem, které byly v roce 2012 nahrazeny novými profesionálními stránkami.

V roce 2008 se na pole v katastru obce vozila ornice ze stavby dálnice D1. Ornice se vozila na 8 lokalit – Zvolenov, Díly pod Zvolenovem, Hraničná, Niva, Podvrbný u silnice, Díly za Svodnicí, Rasiny a Ovčák. Celkem bylo přesunuto 76 tis. kubíků zeminy. Zrušen byl most přes Mlýnský náhon pod silnicí na Žalkovice, a to z důvodu jeho havarijního stavu. Tato poslední část Mlýnského náhonu v obci byla zatrubněna. Investorem bylo Ředitelství silnic Zlínského kraje.

V roce 2009 se obec poprvé přihlásila do soutěže Vesnice roku Zlínského kraje 2009, umístila se na vynikajícím třetím místě, získala Bílou stuhu za práci s mládeží a Diplom za vzorně vedenou knihovnu. Výhra byla spojena s finanční dotací 500 tis. Kč plus 20 tis. Kč za knihovnu od Zlínského kraje a 600 tis. Kč od MMR ČR. Za finanční prostředky obec postavila 1. etapu víceúčelového hřiště, opravila zázemí v knihovně a vybudovala dětské hřiště v MŠ. Další účast v soutěži v roce 2011 naopak žádné umístění nepřinesla.

Povodně 2010 – tento rok nás potrápil vytrvalými jarními dešti. Voda ve dvou vlnách zaplavila okolní zemědělské pozemky. Nejvíce škody způsobila voda vytékající nefunkčními klapkami z Moštěnky do polí. Voda protékala od Ovčáku přes Zvolenov a Zadní Hraničné až k břestskému mlýnu. Další postiženou lokalitou byla část obce směrem ke Chropyni, kde byly opět zaplaveny zahrady a zemědělské pozemky směrem ke Chropyni. Po poklesu hladiny v Moštěnce se neměla voda kudy vrátit a zůstala dlouho stát na polích. Naplno se projevila skutečnost, že není moudré rušit staré osvědčené odvodňovací systémy.

V lednu 2011 byl v Kyselovicích založen mateřský klub, určený hlavně pro maminky na mateřské dovolené. Maminky s dětmi se schází jedenkrát týdně v knihovně a na jaře navštěvují společně dětské hřiště v mateřské školce.

Dalším úspěchem obce bylo získání 3. místa v soutěži O keramickou popelnici 2011. Je to soutěž obcí Zlínského kraje v třídění odpadů a naše obec patří do kategorie do 500 obyvatel. Na stejném místě se umístila i v roce 2012.

Sčítání lidu, domů a bytů proběhlo v roce 2011. Dle statistického úřadu bylo v Kyselovicích v této době 477 obyvatel, z toho 218 mužů a 259 žen. Děti do 14 let - 65, obyvatel ve věku 15 – 64 let - 319, nad 65 let - 92. Ekonomicky aktivních obyvatel bylo celkem 229 a zaměstnaných ekonomicky aktivních obyvatel 198. Obydlených domů bylo v Kyselovicích 161 a obydlených bytů 175.

Magda Řízková

Vyhlášení soutěže „Vesnice roku Zlínského kraje 2009“.

Povodně v roce 2010 - voda na poli směrem ke Chropyni neměla kam odtéct.

Činnost kulturní ho výboru

Kulturní a společenské dění v obci zajišťuje především Kulturního výbor zastupitelstva obce Kyselovice. Snaží se navazovat na tradiční osvědčené akce, ale také obnovovat, zpestřovat a zařazovat náměty nové, vše pro zpříjemnění, zlepšení a obohacení společenského života. Kulturní výbor pořádá různé akce pro děti i dospělé a dá se říct, že se vždy těší velké oblibě a zájmu občanů. Bez vzájemné spolupráce všech spolků by to ale nešlo, proto jsme rádi, že kulturní výbor spolupracuje s mateřskou školou, občanskou besedou, obecní knihovnou, se spolkem nápaditých žen, se sportovním klubem, s hasiči a myslivci. A vždy se najde i plno dalších ochotných lidí, kteří rádi pomohou a není jim dění v naší obci lhostejné.

V roce 2007 pořádal kulturní výbor I. Obecní ples. I když nemáme velký taneční sál a krásné prostory, přesto se tato akce stala již tradicí. Ve slavnostně vyzdobeném pohostinství se sejdou dámy a páni ve společenských róbách, floristka paní Věra Seibertová připraví plesovou výzdobu, kulturní výbor se spolkem nápaditých žen zajistí malé občerstvení. K tanci hraje výborná taneční hudba. Nechybí ani různá předtančení - např. z Klubu společenského tance Swing z Kroměříže, nebo různá vystoupení orientálních tanečnic - z Přerova nebo z Kroměříže. Každý rok je vyhlášen nejlepší taneční pár večera, který dostane diplom na památku a dáma květinu. Na tanečním parketu se skvěle baví do brzkých ranních hodin všechny generace.

Další akcí, na které se sejdou a pobaví nejen děti, ale i dospělí, je tradiční dětský karneval. Každý rok organizátoři vymyslí jiný námět, podle kterého jsou připraveny soutěže pro děti i jejich rodiče, stylová výzdoba často připomíná karnevalové radovánky v místním pohostinství ještě celý rok. A tak vzpomeňme např. na Zimní radovánky, Námořnický candrbál, Hajný je lesa pán, Vzhůru do vesmíru, V zámku a podzámčí, Autem, vlakem, letecky, těšíme se na všechny... Nechybí diskotéka pro děti a tombola.

Několikrát jsme v Kyselovicích přivítali oblíbené Divadlo dětského diváka z Přerova s pohádkovým představením pro děti a nezapomínáme ani na dospělé a zveme divadlo Dostavník z Přerova. A tak jsme mohli společně sledovat představení Sicilská komedie, Jak se peklo zadlužilo, Nejstarší řemeslo, nebo Písničkál.

Kulturní výbor dobře spolupracuje i s obecní knihovnou, v jejichž nově opravených prostorách vzniklo velmi pěkné a útulné prostředí. Společně jsme připravili odpoledne v knihovně pro děti i dospělé- např. Těšíme se na Velikonoce, Pleteme z papíru, Beseda se včelařem, Beseda o Velké Moravě.

Oslava Dne matek se stala společenskou událostí, na které se sejdou lidé nejen z Kyselovic, ale často i z okolí. Ve sportovním areálu je zajištěný bohatý pro-

Den matek ve sportovním areálu v roce 2011 - vystoupení dětí z MŠ.

gram. Protože chceme dopřát i starší generaci pobavit se, zazpívat si a zatančit při hudbě, kterou mají rádi, zveme na tuto akci krojovanou kapelu. Hráli u nás např. Hovorané, Moravská Veselka, Hulíňané, Zdounečanka, Hanačka z Břestu nebo cimbálová muzika Kosénka. V programu vystupují děti z Mateřské školy Kyselovice, několikrát zajistili hudební vystoupení žáci SZUŠ D-Music. Cvičenci SK Kyselovice předvedou své pohybové skladby, s kterými nás reprezentují na různých přehlídkách pohybových skladeb. V programu jsme také přivítali několik hostů - např. mažoretky z Přerova nebo z Kojetína, taneční skupinu Colorédo z Přerova, dětský folklorní soubor Sluníčko při MěDDM Kojetín. Jediné, co nás vždy trápí je, aby vyšlo počasí, protože na přesunutí takového bohatého programu pod střechem nám opravdu chybí prostory.

Ke Dni dětí je každý rok připravený bohatý program s nejrůznějším zaměřením - např. Šermířské vystoupení a ohnivá šou, Kouzelnické odpoledne, divadelní představení, Pohádková cesta s Večerníčkem, atletická soutěž Kyselovská tretra, Pejskování – vystoupení Kynologického klubu z Vlkoše s ukázkou výcviku psů. Samozřejmě nechybí plno soutěží, atrakcí a sladkostí, aby děti svůj svátek náležitě oslavily.

Na podzim nad sportovním areálem vzletne plno draků a dráčat, které si připravily děti za pomoci svých rodičů, na oblíbenou Drakiádu. Je to přehlídka draků letců, nejkrásnějších a nejoriginálnějších výtvorů, draků s nejdelším ocáskem, nechybí také soutěže s podzimní tematikou. Odměna samozřejmě patří všem dětem a soutěžícím a poděkování těm, kteří přijdou společně s dětmi strávit pěkné odpoledne.

Většinou na podzim se koná vítání malých občánků do života. Na tento malý obřad zveme rodiče a jejich děti do zasedací místnosti obecního úřadu. Kulturní vystoupení si připravují děti z mateřské školy Kyselovice, slavnostní atmosféru umocní zpěváci občanské besedy, projev paní starostky, blahopřání, zápis do pamětní knihy a fotografování v kolébce.

Program hodového víkendu, který je v naší obci na podzim, se stává bohatější a pomáhají při jeho organizaci různé místní spolky a sdružení. Kulturní výbor pomáhá při zajištění nedělního programu, který se odpoledne přesouvá do sportovního areálu. Zajišťuje různé atrakce pro děti - např. skákací hrad, improvizovanou střelnici papírových růží, nafukovací balonky. V poslední době se ve sportovním areálu roztáčí kolotoče, na kterých si to užívají děti i dospělí. Je také připravený hodový jarmark a občerstvení, které chystá Spolek nápaditých žen.

Nezapomínáme ani na historii, proto se každoročně koná pietní akt v předvečer státního svátku 28. října. Občané Kyselovic se sejdou u pomníku padlých, aby si připomněli výročí vzniku samostatného Československa, a také vzpomenu na kyselovské občany, kteří položili své životy ve světové válce. Po položení věnců a státní hymně následuje projev starostky obce. V programu vystoupí smíšený pěvecký sbor Občanské besedy Kyselovice. Lampionový průvod zavede všechny světlkovou cestou na místní hřiště, kde je program ukončen krásným ohňostrojem.

Začátkem adventního období se ve sváteční neděli schází občané na návsi u rozsvícení obecního vánočního stromu. Nejprve kulturní výbor pořádal vánoční besídky pro děti. Společně vytvářely ve škole ozdoby na stromek a ten potom i nazdobily. Postupně se k tomuto přidával zpěv koled, teplé občerstvení. V současnosti se z této akce stala společenská událost, která zaplní celou návěs lidmi, kteří se přišli společně naladit na vánoční atmosféru. Hudební program zajišťuje většinou SZUŠ D-Music z Kroměříže, s malým pásmem básniček a písniček vystoupí děti z mateřské školy Kyselovice, v programu vystupuje smíšený pěvecký sbor OB Kyselovice a Moravan Kroměříž. O teplé občerstvení se starají členové kulturního výboru. Vánoční jarmark připravují ochotné členky Spolku nápaditých žen a rozvinula se spolupráce i se členy LMS, kteří chystají výborný zvěřinový guláš. Po projevu starostky obce a společném odpočítávání se i v Kyselovicích obecní vánoční strom rozsvítí.

Den dětí ve sportovním areálu v roce 2013.

V předvánočním období zveme na společné posezení všechny seniory. Mají možnost setkat se a popovídat si se svými známými u malého pohoštění. Vánoční atmosféru navodí děti z mateřské školy svým vystoupením a vždy je pro ně připravený další kulturní program např. hudební vystoupení cimbálové muziky Dubina nebo Okybača, posezení s harmonikářem, hudební duo z Velkého Ořechova, kouzelnická šou, nebo pohybové vystoupení žen z Klubu seniorů z Vlkoše. Velké oblibě se v poslední době těší promítání fotografií z akcí, které se v uplynulém roce uskutečnily, a také okénko do historie. Méně mobilní občané mají možnost dopravit se na toto společné setkání obecním vozidlem.

Zástupce kulturního výboru společně se starostkou obce navštěvuje starší spoluobčany s blahopřáním k životnímu jubileu – 80 let, 85 let, 90 a více let, a také ke zlaté a diamantové svatbě. Jde o blahopřání a zapsání se do pamětní knihy naší obce.

*Martina Gardavská,
předsedkyně kulturního
výboru ZO Kyselovice*

Obecní knihovna v Kyselovicích

Od roku 2007 je v Obecní knihovně v Kyselovicích prodloužena půjčovní doba na 4 hodiny týdně.

Knihovna je otevřena každý čtvrtek od 15.00 do 19.00 h.

V knihovně jsou zájemcům k dispozici bezplatně tři počítače připojené na internet. Základní knižní fond činil k 31.12.2012 celkem 3.512 knih a časopis Květy. Dvakrát ročně nám navíc z výměnného fondu Městské knihovny v Kroměříži půjčují 60 knih. Čtenářům je k dispozici široký výběr knih - pohádky pro nejmenší, dobrodružné knihy, válečné romány, detektivky, ženské romány, naučná literatura - kuchařky, knihy pro chovatele, zahrádkáře, či kutily a další.

Společně s učitelkami mateřské školy se snažíme přiblížit dětem knihy při pravidelných každoročních návštěvách dětí mateřské školy v knihovně. Čtením pohádek a pomocí různých her podporujeme zájem dětí o knihu.

Knihovna prošla v roce 2008 a 2009 rozsáhlou adaptací a její interiér získal nový vzhled. Příjemné prostředí knihovny dalo v roce 2010 podnět k zahájení nové tradice - připojení k celonárodní, vlastně již mezinárodní akci - Noc s Andersenem. Realizace je pro organizátory velmi náročná. Bez pomoci cvičitelů Sportovního klubu Kyselovice těžko uskutečnitelná. Snažíme se pokaždé dát akci novou tvář podle známých literárních předloh. První Noc s Andersenem byla v duchu Letopisů Narnie, další podle známých pohádek, pak v indiánském stylu s Vinetouem. Poslední, čtvrtá Noc s Andersenem, byla v duchu pohádky o Sněhové královně. Tato noc vždy přivádí do knihovny téměř dvacet dětí, které po bohatém programu, včetně nočního čtení a spánku, se ráno docela neochotně vracejí ze světa pohádek domů.

Pro starší děti se během uplynulých let pořádaly různé akce za účelem probudit v dětech zájem o knihy a knihovnu např. „Vánoční zvyky u nás a jinde“, „Těšíme se na velikonoce“, (barvení kraslic, pletení pomlázek), „Povídání se včelařem“, „Výroba draků“ a jiné. Naši knihovnu navštívily také děti ze Žalkovic a členové Literárního klubu v Chropyni. Pro hosty byl pokaždé připraven program s literární tematikou a dramatizací nějakého příběhu.

Pro dospělé občany v knihovně za poslední léta probíhá také každoročně několik akcí - např. „Povídání nad kronikou“, „Jsme doma v bezpečí?“, (přednáška pro seniory), „Beseda se spisovatelkou J. Grobcovou“, „Povídání o knize Doba jedová“, „Kurz pletení z papíru“ aj.

V knihovně také proběhly čtyři osmi hodinové kurzy zaměřené na práci s počítačem, které vedl Ing. Cihlář. Kurzy byly plně obsazeny.

V roce 2009 byl vytvořen elektronický katalog knih a od té doby lze knihy z naší knihovny vyhledávat přímo prostřednictvím internetových stránek. V roce 2011 pořídila obec do knihovny dvě nové počítačové sestavy. Tímto krokem se počíta-

čové vybavení knihovny značně zmodernizovalo a počítačová místa se rozšířila na čtyři. Tři pro uživatele knihovny a jedno pro knihovnici.

V soutěži Vesnice roku Zlínského kraje v roce 2009 vyhrála naše knihovna „Diplom za vzorně vedenou knihovnu“ a byla nominována za Zlínský kraj na udělení ceny Knihovna roku 2009. V kategorii „základní knihovna“ obdržela v této soutěži ČESTNÉ UZNÁNÍ za mimořádně přívětivé prostředí a dlouholeté kvalitní služby knihovny.

Díky internetu je návštěvnost knihovny vysoká, i když počet čtenářů je každým rokem nižší. Věřím, že tento negativní jev není trvalý a lidé i v dnešní době televize a internetu znovu naleznou cestu do knihovny k dobré knize.

Elfrída Olšanská - knihovnice

Umístění knihovny v běhu času

konec 50. let – v budově MNV v místnosti v 1. patře, kde je dnes archiv

1963 – přestěhována do č.p. 16

1970 – v nově upravené místnosti v přízemí budovy MNV - vchod ze dvora

1984 – v přízemí budovy bývalé základní školy

1993 – bývalá klubovna SSM

Knihovníci knihovny v Kyselovicích

1922 – 1952 Bedřich Říkovský z č.p. 128

1952 – 1963 Josef Hasmunda z č.p. 122

1963 – 1970 Marie Říkovská z č.p. 128

1970 – Elfrída Olšanská z č.p. 156

Vývoj počtu svazků knihovny v Kyselovicích

1893 – 200 svazků

1938 – 625 knih

1952 – 500 knih

1963 – 1075 knih

1969 – 1450 knih

1970 – 1990 knih

1979 – 2245 knih

2007 – 3300 knih

2012 – 3512 knih

Mateřská škola dnes...

Od roku 2003 prošla Mateřská škola v Kyselovicích provozními, organizačními i personálními změnami. Původní ředitelka Hana Vízdalová ukončila funkční období koncem roku 2004, kdy byla na základě konkurzního řízení jmenována ředitelkou paní Jarmila Cvečková ze Žalkovic. V dubnu 2005 byla na místo učitelky přijata p. uč. Barbora Plačková z Kroměříže, která však musela být po pěti letech propuštěna pro nadbytečnost z důvodu nízkého počtu zapsaných dětí. Kritický byl školní rok 2009, kdy počet zapsaných dětí klesl až na 12. MŠ fungovala jen na výjimku a musela být zkrácena její provozní doba. Výhledově se počty místních dětí neustále snižovaly a z tohoto důvodu byli osloveni rodiče z Chropyně. Některé nabídky zaujala a tak využili volných míst v naší MŠ. Nyní se v jednotřídní mateřské škole vzdělává celkem 26 dětí ve věku 2,5 - 7 let. Z celkového počtu je 13 dětí místních a 13 dětí je z blízké Chropyně. Tyto děti jsou již třetím rokem každodenně dopravovány do MŠ obecním vozidlem na náklady obce. Kapacita MŠ byla maximálně naplněna, a proto bylo vyhlášeno výběrové řízení na místo učitelky, v němž uspěla paní Věra Galatíková z Velkých Těšan, která nastoupila od září 2011 na plný úvazek. Na základě integrace vzniklo v roce 2009 nové místo pro asistenta pedagoga, které obsadila paní Petra Landsmanová ze Žalkovic. Nynější asistentka sl. Jana Piskovská z Kojetína se individuálně věnuje dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Provozní zaměstnankyní je od roku 1994 až po současnost paní Ivana Říkovská z Kyselovic. V březnu 2012 byl na základě novely školského zákona vyhlášen zastupitelstvem obce konkurz na ředitelku MŠ. Stávající ředitelka svoji pozici úspěšně obhájila a 1.7.2012 byla opět jmenována do funkce na 6- leté období.

Škola v rámci své činnosti vytváří základy k dalšímu vzdělávání a úspěšně podporuje všestranný rozvoj dětí. Dětem je poskytována široká nabídka činností, mezi které patří:

- keramické tvoření - tvořivá práce s hlínou
- výuka hry na flétnu vedená učitelem hudby ZUŠ p. Novotným
- návštěva místní knihovny, divadla, muzea, výstav a koncertů
- kurz plavecké školičky v Kroměříži
- Eko - hrátky - praktické činnosti, tvořivé aktivity a hry zaměřené na ekologii a přírodu
- Zdravý úsměv - projekt, kde se děti hravou formou seznamují s ústní hygienou a péčí o chrup.
- Osłavy narozenin v kruhu dětí a kamarádů ze školky
- Výtvarná činnost s bohatou nabídkou materiálů a technik

Čtvrtá noc s Andersenem v knihovně v roce 2012.

Děti z mateřské školy ve školním roce 2012/2013.

- Logo klubíčko - dechová, artikulační, smyslová cvičení ve spolupráci s logopedkou
- Balonkové cvičení - protahovací, posilovací, relaxační cvičení nejen s míči
- Sedm barev duhy - realizovaný environmentální projekt
- Tradiční akce - vítání jara (vynášení Morany), Velikonoční dílna, Mikulášská nadílka, slavnostní rozloučení s předškoláky, karneval v MŠ, oslavy Dne dětí, návštěva knihovny, vycházka na ranč ke koním atd.,

Spolupráce s rodiči dětí je založena na partnerství, oboustranné důvěře, respektu MŠ k potřebám rodiny a vstřícnosti rodičů, kteří se podílejí na tradičních aktivitách v MŠ. O veškerém dění školy je veřejnost informována prostřednictvím originálních webových stránek. Rovněž příležitostně spolupracujeme s MŠ v okolních vesnicích, pořádáme společné kulturní akce pro děti – kouzelnické představení, bublinková dětská show s moderátorkou M. Růžičkovou, poučné besedy s veřejnými složkami (policie, hasiči), koncerty ZUŠ, výlety do ZOO, exkurze do skanzenu, biologické stanice, eko-centra Sluňákov, dětské sportovní olympiády atd. Systematická, funkční spolupráce se spádovou školou v Břestě zajišťuje úspěšný přechod dětí do ZŠ, k čemuž napomáhá i spolupráce se školními poradenskými zařízeními (SPC, PPP). Na základě spolupráce se zřizovatelem se daří škole zlepšovat materiálně - technické vybavení budovy i třídy. Budova školy je udržovaná má vyměněná okna. V posledních třech letech byly realizovány dvě investiční akce, v roce 2010 byla rekonstruována školní zahrada (úprava terénu, pořízení nových herních a sportovních prvků), v roce 2012 bylo vybudováno hřiště pro míčové hry. Nově byly pořízeny koberce, lehátka, počítač, kotel na vytápění, kopírka + scanner, tělocvičné nářadí, hrací centra, hračky, nábytek do třídy, didaktické pomůcky, skříňky do umývárny atd. Škola se aktivně podílí na kulturních akcích obce - rozsvícení obecního vánočního stromu, vítání občánků do života, vystoupení ke Dni matek, vánoční vystoupení pro seniory, besídky pro rodiče a přátele školy. Vzájemná spolupráce a výměna informací s místními spolky (myslivci, knihovna, ranč p. Vinklářka, kulturní výbor) je dobrým předpokladem pro rozvoj školy a její interakci s okolním prostředím.

Naše motto: „Všechno co opravdu potřebuji znát o tom, jak žít, co dělat a jak vůbec být, jsem se naučil v mateřské škole.“ (*Robert Fulghum*)

Jarmila Cvečková

SBOR DOBROVOLNÝCH HASIČŮ KYSELOVICE

Tak jak se z historických pramenů dovídáme, že obec Kyselovice je nejstarší obcí na Kroměřížsku, je nejstarším spolkem v obci sbor dobrovolných hasičů. Jeho historie se začala psát v roce 1889. Sbor vznikl jako potřeba účinně se bránit ničivé síle požárů a povodní. Události, které jsou spjaty se životem sboru od jeho vzniku, až do roku 2003 jsou zaznamenány v kronice sboru a v publikacích, které vznikly u příležitosti významných výročí sboru a obce. V publikaci, která je vydávána u příležitosti 935 let od první zmínky o obci Kyselovice, budou zaznamenány události posledních deseti let – od roku 2003 do dnešního dne.

Činnost sboru se odvíjí od plánu práce, který si sbor schvaluje vždy na začátku roku na valné hromadě. Z řad členů sboru je jmenována jednotka sboru dobrovolných hasičů obce Kyselovice. Sbor se věnuje práci s mladými hasiči, požárnímu sportu, pořádá soutěže v požárním sportu mužů a žen, je významným nositelem kultury v obci. Pořádá ostatkovou zábavu a tradiční vodění medvěda, zábavy, sběr železného odpadu, provádí kontrolu hydrantů, stará se o požární vybavení, spolupracuje se sbory v rámci okrsku Chropyně a Obcí Kyselovice. To jsou činnosti, které se každoročně opakují a některé z nich jsou významným zdrojem příjmů pro další činnost sboru. Za uplynulé desetiletí přibyly i další aktivity, některé aktivity byly naopak ukončeny.

Soutěž „O zlatou proudnici Hané“ - soutěžící Patrik Otáhal.

Rok 2003 nezačal pro hasiče moc šťastně. Už 7. ledna 2003 zasahovala naše hasičská jednotka spolu s profesionální jednotkou z Kroměříže, Kojetína a jednotkou SDH Žalkovice při požáru RD paní Topičové. K požáru RD paní Topičové se dostavila místní jednotka jako první. Přes problémy se zamrzlým hydrantem stačila zahájit likvidaci požáru a po příjezdu jednotky profesionálních hasičů zajišťovala dodávku vody do cisteren.

Druhou mimořádnou událostí roku byl požár 10. června 2003, který naše jednotka likvidovala v areálu bývalé mlékárny. Jednalo se o požár přírodního prostředí – travnatého porostu. Požár se podařilo zlikvidovat dříve, než způsobil škody na nedalekých budovách. Při tomto požáru nedošlo k materiálním škodám ani ke zranění osob.

V závěru roku 2004 prokázali mladí hoši, že neumí jenom soutěžit, ale při požáru kontejneru na tříděný odpad na návsi dokázali správně zareagovat a zabránili rozšíření požáru a zlikvidovali ho vlastními silami.

30. 4. 2008 se zásahová jednotka sboru zúčastnila likvidace požáru smetiště na místním hřbitově spolu s profesionální jednotkou z Kroměříže. Při požáru došlo k nebezpečné situaci, kdy uskladněný materiál vlivem hoření vystřeloval do vzdálenosti asi 20 metrů. Vzhledem k tomu, že nedošlo ke škodám, nebyla příčina požáru šetřena, ale dá se předpokládat, že příčinou byla nedbalost nebo úmysl.

Na konci června 2009 místní hasiči zasahovali na základě výzvy krajského operačního střediska HZS Zlínského kraje při odstraňování překážky (spadlý strom po bouřce) z veřejné komunikace, která ohrožovala bezpečný provoz.

V roce 2010 vlivem nepříznivého počasí došlo ke zvýšeným hladinám vodních toků a spodních vod a následným záplavám. Zásahová jednotka sboru byla povolána k čerpání vody do Zářičí a to z 19. na 20. května a 2. června. Dále pak hasiči byli povoláni starostkou obce a třikrát čerpali vodu v obci – příkop směrem na Chropyni. Vzhledem k vysoké hladině spodní vody jejich snaha nebyla příliš úspěšná. Při zásazích došlo k poškození techniky a výzbroje.

V noci 8. dubna 2011 vypukl ve firmě Remiva s.r.o. v Chropyni obrovský požár. Rozsah požáru co do počtu nasazené techniky, zasahujících hasičů, výše nákladů na hasební práce a rozsahu škod nemá v rámci okresu Kroměříž a Zlínského kraje obdoby. Hasiči z Kyselovic vzhledem k vybavení na zásahy nebyli k požáru operačním střediskem HZS Zlínského kraje povoláni.

15. července 2011 došlo v naší obci k požáru stodoly v č.p. 44, která sloužila jako prostor pro uskladnění materiálu různého druhu a částečně jako dílna. Požár byl zpozorován před 22. hodinou a nahlášen na linku 150. Operační středisko HZS Zlínského kraje vyslalo na místo požáru profesionální jednotku z Kroměříže, vyhlásilo poplach místní zásahové jednotce a jednotkám Chropyně a Žalovic. Po lokalizaci a likvidaci požáru ohledal místo požáru vyšetřovatel HZS

Zlínského kraje. Příčinu požáru na místě nestanovil. Profesionální hasiči předali v nočních hodinách požářiště k dalšímu sledování místní zásahové jednotce a po vzájemné dohodě na místě požáru zůstalo i zásahové vozidlo Žalkovic. Ostatní jednotky se vrátily na své základny. Členové místní zásahové jednotky hlídkovali na místě požáru do ranních hodin.

V noci 6. 11. 2011 byl na operační středisko HZS Zlínského kraje nahlášen požár kontejnerů na tříděný odpad, umístěných v prostoru před mateřskou školou. K tomuto požáru byla vyslána pouze profesionální jednotka a místní hasiči se o požáru dověděli teprve druhý den.

Ve středu 18. 4. 2012 zpozorovali sousedé dým valící se z venkovního areálu bývalé mlékárny v Kyselovicích. Na místě zjistili, že v areálu hoří stará tráva a že majitelé areálu nejsou přítomni. Od hořící trávy chytly uskladněné plastové regály, proto byli přivoláni hasiči z HZS Kroměříž. Ještě před příjezdem hasičů zabránili přítomní občané šíření požáru a oheň částečně uhasili pomocí donesené vody. Profesionální hasiči pronikli se svojí technikou dovnitř areálu a oheň dohasili. Místní jednotka nebyla povolána, ale zasahovala až ve večerních hodinách, protože hrozilo nebezpečí, že se oheň znovu rozhoří.

Na rok 2004 připadlo 115. výročí od založení Sboru dobrovolných hasičů v Kyselovicích. Vzhledem k tomu, že v roce 2003 proběhly v naší obci oslavy 925. výročí od první písemné zmínky o založení obce a součástí těchto oslav bylo připomenutí dlouholeté hasičské tradice v obci, rozhodl výbor sboru na svém jednání na začátku roku, že nebude pořádána samostatná oslava výročí vzniku sboru, ale výročí bude připomenuto veřejnosti na jednotlivých akcích pořádaných sborem.

V tomto roce se sbor pokusil obnovit tradici kdysi velice známé a populární soutěže „O zlatou proudnici Hané“. První ročník této soutěže se uskutečnil v roce 1969 u příležitosti 80. výročí od založení sboru. V kronice sboru se lze dočíst, že se stávala rok od roku oblíbenější. Naposledy se soutěž konala v roce 1989 – to bylo v roce 100. výročí od založení sboru. S ukončením činnosti žákovského družstva bylo ukončeno i pořádání této soutěže.

V roce 2004 se uskutečnil 1. ročník obnovené soutěže a byl vyhlášen pro mladé hasiče v kategorii mladších a starších ve štafetě dvojic a štafetě 4 x 60 m. V roce 2013 proběhl již 10. ročník této soutěže. Naše soutěžní družstvo dosáhlo nejlepšího výsledku ve 2. ročníku soutěže, kdy družstvo mladších ve složení Jirka Ondrušek, Lenka Čecháková, Šárka Apoleníková, Simona Sobková a Helena Prečanová obsadilo 3. místo. V roce 2009 družstvo ve stejném složení, ale již v kategorii starších obsadilo 4. místo, když od místa třetího je dělilo jen 0,06 s.

Tato generace soutěžících byla úspěšná i na soutěžích v uzlování v Prusinovicích v roce 2004, kde v kategorii starších obsadila bramborové 4. místo a časem

69,15 vteřin ztrácela na 3. místo 7 vteřin. V kategorii mladších jednotlivců obsadila Lenka Čecháková 1. místo časem 85,09, v kategorii starších jednotlivců Adam Kachman obsadil 8. místo z 55 soutěžících.

V roce 2005 na stejné soutěži v kategorii starších obsadilo družstvo bezchybným výkonem 3. místo.

Na konci prázdnin r. 2005 již tradičně uspořádal náš sbor 5. ročník soutěž O pohár starostky obce. Soutěže se zúčastnilo 12 družstev mužů a 6 družstev žen. Nedařilo se nejen obhájčům prvenství z předešlého ročníku, ale i našim hochům, kteří požární útok nedokončili. V ženské kategorii náš sbor reprezentovala 2 družstva a obsadila 3. a 4. místo. V tomto roce se soutěž O pohár starostky obce konala naposledy, protože byl problém sestavit soutěžní družstva a prakticky se družstva od roku 2006 zúčastňovala pouze okrskových soutěží. V roce 2006 okrskovou soutěž v kategorii žen vyhrály Kyselovice a jely okrsek reprezentovat na okresní kolo soutěže hasičských družstev v požárním sportu do Zborovic. Tady v celkovém pořadí ženy obsadily 5. místo. Nad rámec plánu práce uspořádal v roce 2012 náš sbor okrskovou soutěž. Zúčastnila se družstva mužů z Chropyně, Zářičí, Žalkovic a Kyselovic. Naši muži získali 3. místo časem 35,96 s. V ženské kategorii měl zastoupení Plešovec, Žalkovice a Kyselovice. Za Kyselovice se hecly ženy, které obdržely soutěže před deseti lety. Úctyhodný věkový průměr jim kazila Simona Sobková, Helena Prečanová a Katka Zoubková. Holky zabojovaly, obsadily 1. místo a získaly putovní pohár. Dosáhly času 29,71s.

V roce 2006 se hasiči rozhodli rozšířit ostatkové veselí a uspořádat kromě ostatkové zábavy a tradičního vodění medvěda i pochovávaní kyselovské basy. Pochovávaní basy probíhá podle tradice v úterý. Úderem půlnoci končí masopust a popeleční středou začíná půst. Z počátečního rozhodnutí se stala každoroční akce, která láká řadu návštěvníků.

V měsíci červnu proběhla členská schůze, na které byl zvolen nový velitel sboru – Miroslav Říkovský mladší a velitel družstva Michal Hudeček. Dosavadní velitel – Petr Vodička nemohl z rodinných důvodů funkci vykonávat.

V souvislosti s přípravou vozidla AVIA na technickou prohlídku v roce 2006, které sbor ke své činnosti dosud používá a které je určeno především jako záahové vozidlo pro případ krizových situací, bylo zjištěno, že vozidlem lze přepravovat pouze 3 osoby v kabině včetně řidiče. Přeprava dalších osob na ložné ploše vozidla je v rozporu s platnými právními předpisy. Členové výboru SDH vzali tuto skutečnost na vědomí a obrátili se se žádostí o řešení na obecní úřad ještě před koncem volebního období. Problém s vozidlem přetrvává i v roce 2007, k přepravě je nutné využívat soukromých vozidel. V roce 2008 zastupitelstvo obce Kyselovice schválilo v rozpočtu prostředky na nákup nového vozidla ve

výši 200.000 Kč. V závěru roku, byl realizován nákup nového užitkového vozidla Citroen Jumper, především pro zásahovou jednotku obce ale i pro další využití při činnosti sboru dobrovolných hasičů a pro potřeby sportovního klubu. V průběhu roku 2009 se podařilo vozidlo po menších úředních tahanicích zařadit do evidence a následně do provozu. Obec odprodala vozidlo Avia. Otázka vozidla pro přepravu zásahové jednotky a potřebného hasičského vybavení zůstává černou mýrou i v roce 2010. Vzhledem k tomu, že vozidlo Citroen Jumper začala Obec Kyselovice využívat na přepravu dětí do mateřské školky, není možné provést původně zamýšlenou přestavbu. Přeprava materiálu bude řešena náhradním způsobem – montáží tažného zařízení a nákupem vozíku. V roce 2011 obec zakoupila a nechala namontovat tažné zařízení a v první polovině roku 2012 zakoupila vozík. Po otevření sběrného dvora se částečně uvolnily stísněné prostory v hasičské zbrojnici, kterou obec zároveň využívá k uskladnění dalšího materiálu a vozík zde mohl být umístěn.

Rok 2009 byl pro kyselovické hasiče rokem oslav 120. výročí od založení sboru v roce 1889. 8. 8. 2009 od samotného rána vyhrávala před hasičskou zbrojnicí krojovaná dechová hudba Hanačka z Břestu, sličné hasičky vítaly účastníky oslav

Oslavy 120 let založení SDH Kyselovice v roce 2009.

čímisi dobrým k zakousnutí a zapití. Pro většinu čekalo na přítomné překvapení v podobě nového hasičského praporu, který nechal sbor vyšíť u příležitosti významného výročí u paní Věry Rokytenské z Černožic nad Labem. Od hasičské zbrojnice se účastníci ve slavnostním průvodu odebrali k pomníku padlých v I. světové válce. Zde uctili památku všech zemřelých hasičů, jmenovitě pak těch, kteří opustili jejich řady v období od oslav v roce 1999. Následovala mše svatá ve slavnostně vyzdobeném kostele sv. Andělů Strážných. Při mši svaté P. Josef Konečný požehnal nový hasičský prapor. Před požehnáním praporu byla krátce připomenuta historie starého praporu a myšlenka nechat vyšíť nový prapor, která se zrodila v době oslav 925. výročí první písemné zmínky o obci Kyselovice, kdy nebylo možné slavnostní prapor vystavit, protože na něm zapracoval zub času. Na praporu jsou vyšity hasičské symboly – znak hasičů a postava sv. Floriána – patrona hasičů. Dále pak symboly obce - znak obce a kostel sv. Andělů Strážných, který je dominantou obce. Celkovou atmosféru umocnilo vystoupení pěveckého sboru Občanské besedy Kyselovice pod vedením Antonína Hudečka za doprovodu dechových nástrojů Hanačky.

Na slavnostní valné hromadě v R-Klubu byli přítomni seznámeni s historií sboru a činností za uplynulých 10 let. Jednotlivým členům byly předány pamětní listy, dále pak dlouholetým členům stužky za 20, 30, 40, 50 a 60 let členství. Okresní sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Kroměříž udělilo nejaktivnějším členům ocenění za jejich činnost. Starostka sboru převzala ocenění a sošku sv. Floriána pro sbor za činnost, kterou vyvíjí v oblasti požární ochrany od Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje a od Okresního sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska Kroměříž ocenění a plaketu. Po ukončení valné hromady následoval společný oběd účastníků. O květinovou výzdobu R-Klubu se postarala paní Věra Seibertová.

Odpolední program oslav proběhl v areálu Sportovního klubu Kyselovice. Na úvod mohli přítomní shlédnout „odlehčené“ i vážné ukázky hašení požáru. Na místním kopci zvaném Magďák pro účely oslav vyrostla hospoda, která začala hořet. Nejdříve se jí pokusily uhasit podivně vystrojené místní hasičky, aby za pomoci kýblů ukázaly, jak se asi hasívalo, než vznikl hasičský sbor. Pak už se do hašení postupně zapojily okolní sbory – sbor z Plešovce s ruční stříkačkou, taženou koňmi pana Antonína Vinklárka, sbor ze Žalkovic a ze Zářící s historickými motorovými stříkačkami a na závěr sbor ze Žalkovic se současnou cisternovou automobilovou stříkačkou. Úplný závěr v hašení patřil místním borcům až ve večerních hodinách, kdy se oheň znovu rozhořel a bylo třeba ho zdolat za pomoci hadic natažených od hydrantu. Po ukázkách hašení měli diváci možnost si průběžně celé odpoledne prohlédnout vystavenou hasičskou techniku – historickou i nejmodernější, která byla zapůjčena od okolních sborů ze Žalkovic, Plešovce,

Záříci, Břestu, Vlkoše a od Hasičského záchranného sboru Zlínského kraje – územního odboru Kroměříž. Příslušníci HZS – územního odboru Kroměříž také předvedli svoji činnost, kterou běžně dělají u dopravních nehod – vyprošťování osob z havarovaného vozidla. Této zajímavé ukázce předcházela neméně zajímavá ukázka práce policejních psovodů se psy Městské policie Kroměříž. Na závěr v odpoledním programu vystoupili Biskupští manové z Kroměříže s ukázkou historických zbraní a výcviku z období Třicetileté války. Tečkou za odpoledním programem bylo losování tomboly a plynulý přechod programu do večerní taneční zábavy.

Od roku 2007 je každoročně sloužena v místním kostele svatých Andělů Strážných mše svatá za živé a zemřelé hasiče u příležitosti svátku Svatého Floriána - patrona hasičů.

V roce 2011 byla oslava svátku sv. Floriána slavnostnější. Obec Kyselovice nechala restaurovat sošku patrona hasičů, která byla vystavena ve výklenku nad hasičskou zbrojnicí. Hasiči se rozhodli ji před opětovným uložením do výklenku nechat žehnat. Sraz účastníků byl 8. 5. 2011 před hasičskou zbrojnicí. Průvodem,

Požehnání sošky sv. Floriána v roce 2011.

v jehož čele pochodovali hasiči se slavnostním praporem a soškou sv. Floriána, se účastníci přesunuli do kostela, kde byla soška při mši požehnána. Následně byla po krátkém projevu soška sv. Floriána uložena do výklenku nad hasičskou zbrojnicí. Akce proběhla za podpory Obce Kyselovice. Slavnostní ráz podtrhlo vystoupení Občanské besedy Kyselovice pod vedením pana A. Hudečka a dechové hudby Hanačka z Břestu.

V roce 2012 na valné hromadě požádal dlouholetý člen sboru bratr Václav Šťastník o uvolnění z funkce člena revizní komise ze zdravotních důvodů. Br. Šťastník je členem sboru od roku 1957 a řadu let zastával funkci preventisty. Za jeho činnost mu patří veliký dík.

Hasiči se zapojují do akcí, které probíhají v obci, ale hasiči nejsou jejich organizátory. Zástupci SDH Kyselovice se zúčastnili připomenutí 120. výročí narození ThDr. J.Holubníčka v neděli 27.5.2012 a slavnosti Božího Těla v měsíci červnu. Stejně tak hasiči nechybí každoročně při oslavách vzniku samostatného Československa u pomníku padlých.

Na požádání starostky obce doplňují v době sucha vodu do rybníčku za kostelem, zúčastnili se vždy výsadby zeleně, kácení prerostlých stromů na hřbitově a dalších akcí, pořádaných obcí.

V současné době má sbor celkem 66 členů, z toho 14 ve věku do 18-ti let, 29 mužů a 23 žen nad 18 let. Za uplynulých deset let došlo k poklesu členské základny. Někteří členové sboru se odstěhovali, někteří neměli o práci ve sboru zájem. Naše řady opustili navždy v roce 2003 br. Jindřich Netopil (předseda Svazu požární ochrany v Kyselovicích), Stanislav Netopil, v roce 2004 br. Jaroslav Horák, v roce 2007 br. Vojtěch Járka, František Janáč, v roce 2008 br. Jaroslav Hudeček ml., František Olšaník (v tom roce nejstarší člen sboru), František Kuba, v roce 2009 br. Miroslav Rádek, v roce 2010 br. František Říkovský, v roce 2011 nečekaně br. František Netopil (bývalý starosta sboru, který funkci zastával téměř 20 let), v lednu 2013 br. Jan Klimek, kterého na podzim loňského roku navštívily členky výboru u příležitosti jeho 80. narozenin, kdy zavzpomínal na roky svojí aktivní činnosti ve sboru.

Na valné hromadě sboru na začátku roku proběhla doplňující volba. Do revizní komise byla zvolena sestra Marie Zoubková, která nahradila br. Václava Šťastníka.

Činnost sboru je bohatá, je zajišťovaná jen menším počtem členů, než je členská základna sboru. Řada členů se do činnosti nezapojuje a hledá důvody, proč se zapojit nemohou, místo toho aby si udělali čas a při práci ve sboru pomohli. Členství a práce ve sboru pro ně není ctí tak, jak to bylo pro členy předešlých

generací. Nedaří se nám zajišťovat účast na školeních členů zásahové jednotky, která pořádá Hasičský záchranný sbor Zlínského kraje. Na druhou stranu nám pomáhá řada občanů naší obce, kteří nejsou členy sboru, ale když se na ně obrátíme se žádostí o pomoc, nikdy neodmítnou.

Svoji činnost financují hasiči z vlastních zdrojů, které získávají sběrem železného odpadu, pořádáním kulturních akcí a hasičských soutěží, a dále pak z dotací Obce Kyselovice, Zlínského kraje, Ministerstva školství, okrsku Chropyně, MAS – Partnerství Moštěnka a darů soukromých osob.

V letošním roce proběhnou oslavy 935. let od první písemné zmínky o obci Kyselovice. Sbor dobrovolných hasičů Kyselovice se podílí na organizaci oslav a zároveň se již bude připravovat na oslavy 125. výročí od svého založení v roce 1889, které připadnou na rok 2014.

Miroslava Vymětalová

Vodění medvěda v roce 2012.

Občanská beseda Kyselovice

Občanská beseda Kyselovice je dobrovolný spolek občanů založený v roce 2000 se zaměřením na činnost pěveckého sboru. Spolek vznikl z dřívější Osvětové besedy Kyselovice, která zde působila od roku 1975. Předsedou občanské besedy a zároveň i dirigentem je Antonín Hudeček. Ve výboru OB dále pracuje Ing. Hedvika Dančíková a Miroslav Klimek, Marie Kalousková a Marie Šafařová tvoří revizní komisi. V současnosti má beseda 12 členů. Zpěváci vystupují v Kyselovicích při nejrůznějších obecních slavnostech, jako jsou například oslavy výročí obce, vítání nových občánků, položení věnce u pomníku padlých (28. říjen), rozsvícení vánočního stromu, pohřby a svatby. Členové sboru zpívají společně se členy sboru Moravan Kroměříž a pod záštitou Moravanu vystupují při větších hudebních produkcích. Spojené sbory Občanské besedy Kyselovice a Moravanu Kroměříž společně vystupují na mnoha akcích a ani zdaleka není možné je všechny vyjmenovat. Každoročně zpívají na několika vánočních koncertech v Kroměříži a jeho blízkém i vzdáleném okolí.

V neděli 11. ledna 2004 a v neděli 9. ledna 2005 zpívali ve Vídni v Českém kostele Nejsvětějšího Vykupitele na Renvegu. Občanská beseda také různé kulturní akce pořádá. Velmi zdařilý byl koncertu tří sborů v rytířském sále Chropynského zámku, který se konal v sobotu 25. září 2004. Za vydatné pomoci městského úřadu v Chropyni se občanská beseda ujala role organizátora a hostitele pěveckých sborů Slavoš z Berouna a Pěveckého sboru ze Suché nad Parnou ze Slovenské republiky. Ve společném programu vystoupil také sbor Moravan z Kroměříže. Koncert měl velmi pěknou úroveň a také velký ohlas.

Ve dnech 29. a 30. dubna 2005 sbory zpívaly v programu festivalu Jaro se otevírá s Cenou Zdeňka Lukáše. V neděli 15. května 2005 slavil Moravan 140. výročí svěcení praporu sboru Moravan. Slavnostní koncert se konal ve Sněmovním sále Arcibiskupského zámku Kroměříž. Ve dnech 24. a 25. září spojené sbory byly na oplátku v slovenské obci Suchá nad Parnou, která se nachází nedaleko Trnavy. V sobotu 24. září vystupovaly na Jubilejním koncertu a v neděli zpívaly při mši svaté v místním kostele.

V následujícím roce se sbory vydaly oplatit návštěvu do Berouna. V sobotu 13. května 2006 se konal koncert ve Svatém Janu pod Skalou a v neděli 14. května v Berouně v sálu České pojišťovny. V září 2006 se konaly oslavy 100 let od vysvěcení kostela sv. Andělů Strážných v Kyselovicích. V pátek 1. září se v našem kostele uskutečnil koncert pěveckých sborů. První vystoupily Spojené sbory Občanské besedy a Moravanu v programu se dále představil Smíšený pěvecký sbor ze Suché nad Parnou a také Schola Melodika z Chropyně. Na závěr zaznělo v podání všech tří sborů Te Deum Antonína Hromádky. V neděli 15. října byli zpěváci na zájezdu v Polských Piekarech Slezských. Dopoledne zpívali na mši v

chrámu Panny Marie Piekarské a odpoledne měli koncert v Bazilice Nejsvětější Panny Marie a sv. Bartoloměje. Ve čtvrtek 28. prosince provedly spojené sbory Občanské besedy a Moravanu v Kyselovicích Vánoční koncert.

V lednu 2007 jsme zpívali v Bílovicích, 3. března v Kyselovicích na pohřbu P. Jaroslava Jacka Horáka OP dominikána. V sobotu 19. května jsme uspořádali Benefiční koncert k životnímu jubileu sbormistra Antonína Hudečka, v programu účinkovali žáci ZUŠ AD z Lipníku nad Bečvou. Druhého června jsme účinkovali v katedrále sv. Václava v Olomouci v programu koncertu „Stanislav Vrbík mezi námi“. Ve dnech 8. a 9. června jsme spolu s Moravánem hostili pěvecký sbor z finského města Koski TI. Společně s nimi jsme zpívali v Milíčově sboru v Kroměříži a také v kostele sv. Františka Serafinského v Lipníku nad Bečvou. Další velkou akcí byl koncert ke Dni evropské hudby v kostele bl. Panny Marie v Kroměříži, na kterém vystoupil také sbor Slavoš Beroun. Prvního září jsme po mnoha letech oblékli hanácké kroje a účinkovali na Krajských dožínkách Zlínského kraje v Kroměříži. Ve dnech 22. a 23. září jsme zpívali opět v Suché nad Parnou. Do programu každoročních vánočních koncertů nám v tomto roce přibýlo velmi zajímavé vystoupení. V úterý 4. prosince jsme se stali součástí Českého sboru pontes, který tvořily sbory z pěveckých sborů měst UNESCO ČR. Na adventním koncertu uspořádaném pod záštitou Livie Klausové a ministra kultury Mgr. Václava Jedličky jsme spolu s Virtuosi di Praga pod taktovkou Oldřicha Vlčka v Rudolfinu provedli Českou mši vánoční Hej mistře J. J. Ryby. Pro mnoho z nás to byl opravdu nevšední zážitek.

Pěvecký sbor v Národním Divadle v Praze v roce 2008 - dirigenti O. Vlček (vlevo) a A. Hudeček.

V neděli 18. května 2008 jsme zpívali na Májovém koncertu duchovní hudby v kostele sv. Jana Křtitele v Kroměříži. Velmi významnou a pořadatelsky náročnou akcí bylo spolupřátání oslav výročí obce a školy v Kyselovicích ve dnech 22. a 24. srpna 2008. Občanská beseda připravila výstavu k výročí založení nové školy v roce 1888 a k 930. výročí

obce. Při zahájení výstavy měl úvodní proslov Antonín Hudeček, poté zazpíval ženský sbor ze Suché nad Parnou Ódu na radost a slovenskou lidovou píseň. Hlavní projev přednesla starostka Magda Říková. V neděli ráno zpívali zpěváci na děkonné mši ve farním kostele a odpoledne v krojích na národopisných dožínkách na místním hřišti. Uspořádali jsme také praktickou ukázkou, jak se mlátilo cepy. V programu mimo jiných účinkovali také zpěváci ze Suché nad Parnou ve svých krojích a soubor Ječmínek z Chropyně. Občanská beseda byla nejen jedním z pořadatelů, ale i jedním z hlavních účinkujících. V sobotu 30. srpna jsme opět vystupovali na dožínkách v Kroměříži, které se staly velmi významnou tradicí. V krojích jsme zpívali také na jaře při zahájení Zemědělské výstavy v Kroměříži. Velmi významnou událostí pro náš sbor byly dva adventní koncerty uspořádané v rámci festivalu Pontes. Opět jsme byli součástí velkého sboru Pontes Czech choir a dávala se Česká mše vánoční J. J. Ryby. Odpoledne 21. prosince 2008 před vyprodaným Národním divadlem a večer v Rudolfinu.

Po sérii každoročních vánočních koncertů jsme v květnu 2009 uspořádali v Domu kultury Kroměříž, společný koncert se sborem Alou Vivat z Ústí nad Orlicí. Ve dnech 23. a 24. srpna 2009 jsme byli opět v Suché nad Parnou. V sobotu večer byla v kostele přehlídka sakrální hudby, na které vystoupil nejprve domácí sbor a poté se představil sbor Bradlan z Trnavy. Po vystoupení mladých talentů ze Suché nad Parnou zpíval Moravan Kroměříž, jehož součástí je sbor Občanské besedy Kyselovice. Nakonec vystoupil Chœur d hommes Union Chorale 1882 Sain Luis z Francie. Na závěr všechny sbory zazpívali společně skladbu E. Suchoňa Aká si mi krásna. Byl to skutečně velký mezinárodní koncert. V neděli jsme zpívali v krojích při mši před kaplí Navštívení Panny Marie v Růžové dolině přímo pod vinohrady. U kapličky je socha sv. Urbana, patrona vinařů a mše byla sloužena za dobrou úrodu. Panovala zde velmi přátelská atmosféra, v krojích bylo také mnoho místních občanů a po mši i pan farář P. Cibira.

Po srpnových Dožínkách Zlínského kraje jsme v září zpívali spolu se Slavošem Beroun na koncertě v Hořovicích. V sobotu 25. září jsme zpívali na koncertě v Lipníku nad Bečvou a v prosinci také v Troubkách u Přerova.

V neděli 13. června 2010, jsme v našem kostele sv. Andělů Strážných uskutečnili koncert v rámci oslav 35. výročí založení současného Smíšeného pěveckého sboru Občanské besedy Kyselovice a 120. výročí vzniku původní Občanské besedy Kyselovice. Ta vznikla v roce 1890, jako čtenářsko - pěvecký spolek. V programu vystoupila nejprve cimbálová muzika OKYBAČA Základní umělecké školy Antonína Dvořáka v Lipníku nad Bečvou. Mladí muzikanti pod vedením Kristýny Volfové byli výrazným zpestřením programu. Druhý v programu vystoupil Smíšený pěvecký sbor ze Suché nad Parnou. Třetí vystoupil Moravan Kroměříž a Občanská beseda Kyselovice pod vedením Antonína Hudečka. V závěrečné části spojené sbory pod taktovkou Antonína Hudečka předvedly Te Deum Antonína Hromádky. Doprovod obstarala Zuzanka Outratová a kvintet žesťových nástrojů pod vedením Herberta Novotného. Celý koncert byl velmi zdařilý, velkým zážitkem pro posluchače a vlastně i pro samotné účinkující bylo Hromádkovo Te Deum. Součástí oslav byla také výstava o pěveckém sboru občanské besedy v místnosti bývalé učebny na kyselovické faře. Pamětníci zde mohli zavzpomínat na nejrůznější vystoupení sboru za uplynulých 35 roků. Na fotografiích mohli také vidět mnoho z těch, kteří již nejsou mezi námi. Pro členy pěveckého sboru to byl velmi náročný víkend. V pátek 11. června začaly oslavy vernisáží výstavy. V sobotu dopoledne v devět hodin zpíval sbor v hanáckých krojích na zemědělské výstavě v Kroměříži a večer v Lipníku nad Bečvou. Na večerním koncertu v kostele sv. Františka Serafinského zpíval sbor stejný program jako v neděli v Kyselovicích. Také zde se představil a zazpíval sbor ze Suché nad Parnou a na závěr bylo Te Deum Ant. Hromádky. Na koncertu vystupovali také učitelé a žáci Základní umělecké školy Antonína Dvořáka z Lipníku nad Bečvou. V říjnu sbory oplatily zpěvem návštěvu na koncertu v Ústí nad Orlicí.

Rok 2011 jsme zahájili 2. ledna pravidelným vánočním koncertem v kostele sv. Mořice v Kroměříži. Další vánoční koncert jsme měli v lednu v Suché nad Parnou v místním farním kostele sv. Martina. Ve dnech 29. a 30. dubna jsme na požádání města Chropyně zpívali v hanáckých krojích při příležitosti zahájení lázeňské sezony ve Velkém Mederu na Slovensku. V sobotu 3. prosince jsme se sem vrátili ještě jednou a na místním náměstí zazpívali při rozsvícení vánočního stromu. Obě návštěvy byly spojeny s vřelým přijetím a návštěvou lázní. V sobotu 21. května se uskutečnil Májový koncert v Rotundě Květné zahrady a dále jsme v tomto roce zpívali v krojích na Dožínkách Zlínského kraje v Kroměříži, a také při odhalení památníku v Tlumačově. Vánoční koncerty byly 22. prosince ve Frenštátě pod Radhoštěm, 27. prosince ve Vikoši a 7. ledna 2012 v Chropyni.

V neděli 27. května 2012 uspořádala Občanská beseda spolu s Římskokato-

lickou farností Kyselovice a Obcí Kyselovice připomínku 120. výročí narození čestného občana Kyselovic ThDr. Josefa Holubníčka. Slavnostní mši sv. v našem kostele sv. Andělů Strážných celebroid generální vikář Arcidiecéze olomoucké Mons. Josef Nuzík. Mši svou účastí ozdobily dvě dvojice v hanáckých krojích s jednou malou Hanačkou. Větší důstojnost slavnosti dodali členové sboru dobrovolných hasičů v uniformách, kteří přišli i se slavnostním praporem. Po skončení mše se účastníci slavnosti přemístili před dům č. p. 53, kde se ThDr. Holubníček narodil, a na kterém je na jeho počest umístěna pamětní deska. Desku vytvořil známý umělec Otmar Oliva a slavnostně odhalena byla v neděli 21. června 1992 ke 100 jubileu narození ThDr. Holubníčka. Vzpomínka pak pokračovala na místním hřbitově, kde byla položena kytice na kněžský hrob, a po krátké modlitbě se všichni přesunuli k soše Panny Marie Sedmibolestné, která byla v minulém roce zrestaurována. Po krátkém proslovu starostky obce Magdy Říkové, Mons. Josef Nuzík tuto sochu, známou také pod jménem pieta, požehnal. V neděli 3. června 2012 se ve farním kostele sv. Andělů Strážných v Kyselovicích uskutečnil Výroční benefiční koncert k padesátému výročí činnosti chrámového sboru v Kyselovicích. Na úvod vystoupil Soubor zobcových fléten z Lipníku nad Bečvou. Dalším účinkujícím byl Pěvecký sbor Základní umělecké školy Antonína Dvořáka z Lipníku nad Bečvou. Mladí zpěváci zazpívali tři skladby. Dále zapěl Suchovský spevácký zbor ze Suché nad Parnou ze Slovenska pod vedením Aleny Baranovičové. Poslední vystoupil smíšený pěvecký sbor Občanské besedy Kyselovice a Moravan Kroměříž pod vedením Antonína Hudečka. Na závěr koncertu bylo provedeno pěveckými sbory pod vedením Antonína Hudečka Te Deum od Antonína Hromádky za doprovodu souboru žesťových nástrojů Herberta Novotného z Kroměříže. Sólo zazpíval Leoš Radosta. Vítězek ze vstupného byl věnován Matici svatohostýnské na pořízení nových zvonů. V sobotu 9. června dopoledne zpíval sbor v krojích pod vedením Miroslava Uhlíře na Zemědělské výstavě v Kroměříži a večer pod vedením Antonína Hudečka v Olomouci na počtě Stanislavu Vrbíkovi. V krojích sbor dále zpíval 28. července v Dřevohosticích a 25. srpna v Kroměříži na dožínkách. V sobotu 20. října se zpěváci představili na koncertě u příležitosti výročí spřáteleného sboru v Suché nad Parnou. V sobotu 1. června uspořádal Moravan Kroměříž v sále Kina Nadsklepí Kroměříž Slavnostní koncert u příležitosti 150. výročí založení sboru. Moravan Kroměříž i se zpěváky z občanské besedy dirigoval Miroslav Uhlíř z Břestu, který sbor od tohoto roku převzal. V programu dále zpívaly sbory Slavoš Beroun a Suchovský spevácký zbor ze Suché nad Parnou ze Slovenska. Bývalý dirigent Moravanu Antonín Hudeček při této příležitosti obdržel za dlouholeté vedení sboru a rozvoj kultury Stříbrný tolar města Kroměříž.

Občanská beseda chce svými vystoupeními a dalšími aktivitami v oblasti kultury a duchovního života v naší obci přispívat ke zpříjemnění života našich spo-

luobčanů. Spolupráce s Moravcem Kroměříž nám umožňuje pořádání větších akcí, na nichž můžeme uplatnit i hanácké kroje.

Naše sdružení vlastní kroje již řadu let. Hanácké kroje byly ušity v padesátých letech minulého století a tomu odpovídal i jejich stav. Řada desetiletí se negativně podepsala především na pánských košilích, dámských kordulkách, rukávcích, oplečí, nášivkách a krajece. Vzhledem ke stáří krojů snad ani není nutné dále popisovat, co všechno bylo ve špatném stavu. V roce 2012 se nám ale podařilo kroje částečně obnovit a také doplnit. Stalo se tak zásluhou úspěšného projektu MAS – Partnerství Moštěnka „Kroje našich krajů“. Díky tomuto projektu jsme získali 4 kompletní dámské kroje a 2 kroje tetkovské, které jsou jak je již z názvu patrné, určeny pro starší ženy. Dále jsou to 3 chlapecké a 3 dívčí kroje.

Kroje pro naši mládež jsou pro nás naprosto novou záležitostí. Účelem jejich zhotovení bylo zapojení nejmladší generace do kulturního života obce a tím i obohacování občanských slavností v naší obci, kterými jsou například vítání nových občánků do života a další. Zde jsme na začátku a hodnocení této aktivity je možná předčasné, ale jak se zdá, o vystupování v hanáckých krojích je mezi mládeží zájem a to by mohlo vést k úspěchu. Největší zásluhu na úspěšném zapojení mládeže má naše spoluobčanka, Kristýna Vančurová, která s nimi nacvičila malé taneční vystoupení na oslavy 935 let obce.

Miroslav Klimek

Pěvecký sbor na dni MAS v Dřevohosticích v roce 2012.

Sportovní klub Kyselovice v dalším desetiletí

Sportovní klub v Kyselovicích má za sebou úspěšné období. Daří se zvelebovat sportovní areál a udržet členskou základnu, což je v dnešní době nesporně pozitivní skutečnost. Ale vraťme se do období před deseti lety.

V roce 2003 má sportovní klub dvě fotbalová mužstva - dorostence a muže (III. třída okresní soutěže) a pořádá pravidelná cvičení – rodičů s dětmi pod vedením Marty Gardavské a Leony Krčmové, mladších žáků pod vedením Hany Apoleníkové a Hany Čechákové, starších žákyň pod vedením Kateřiny Zoubkové, starších žáků pod vedením Aleše Říkovského a Karla Krejčíře, aerobik mladších žákyň pod vedením Magdy Říkovské, aerobik starších žákyň pod vedením Magdy Říkovské a aerobik žen pod vedením Marty Gardavské a Magdy Říkovské. Dále je jeho součástí tenisový oddíl, šachový kroužek pod vedením Zbyňka Harašty a Rudolfa Haase a příležitostný cykloturistický kroužek, který organizuje výlety. Sportovní areál má nové sportovní kabiny (2002), taneční parket, příjezdovou cestu a dva tenisové kurty (2003). Každý rok se děti účastní okresních soutěží ČASPV v přehazované, floorballe, v dětském aerobiku, medvědí stezce, v atletice, v brännballe a účastní se přehlídek pohybových skladeb ČASPV, ale i dalších. Cvičenci pravidelně vystupují při kulturních akcích v obci (Pomlázková zábava, dětský karneval, Den matek), ale i v dalších obcích a městech. Ženy pravidelně na podzim vyráží na víkend s aerobikem. Sportovní klub každý rok pořádá vánoční turnaj ve stolním tenise, tenisový oddíl tenisový turnaj mužů ve dvouhrách a ve čtyřhrách, šachový kroužek zase velikonoční a vánoční turnaj v šachu. V roce 2003 má sportovní klub 160 členů, z toho 70 dětí a mládeže do 18 let.

V roce 2003 nacvičili cvičenci rekordních pět pohybových skladeb, ze kterých byly na okresní přehlídce pohybových skladeb ČASPV v Bystřici pod Hostýnem čtyři vybrány na krajskou přehlídku do Zlína. Poprvé sportovní klub pro cvičence i ostatní diváky a fanoušky objednal společný autobus. Tyto společné jízdy autobusem na přehlídky trvají dodnes. V červnu se 11 dětí účastní Letních slavností mládeže ČASPV v Doubí u Třeboně. V republikovém finále soutěže Medvědí stezkou ve Víru u Bystřice nad Pernštejnem se umístila hlídka Tomáš Tinka a Miroslav Slavík (Chrop.) na vynikajícím 4. místě a hlídka Eliška Říkovská – Iveta Říkovská na krásném 11. místě. Při oslavách 925 let Kyselovic v programu na hřišti vystoupilo všech pět pohybových skladeb SK („Žabí písnička“ – rodiče s dětmi, „Buráky“ – mladší žákyně, „Mamma mia“ – starší žákyně, „Ramp“ – starší žákyně, „Samba z Kyselovice“ – ženy). V republikovém finále v brännballe v Baldovci se naši žáci umístili na 7. místě. V říjnu poprvé uspo-

řádaly cvičitelky Hana Apoleníková a Čecháková pro všechny zájemce bez rozdílu věku brännballový turnaj na zakončení brännballové sezóny, ze kterého se stala každoroční tradice. Do fotbalového mužstva mužů přestupuje ze Žalkovic Vít Říkovský a stává se trenérem mužů i dorostenců. V listopadu zorganizovali sportovci zájezd do vinného sklepa v Polešovicích. Mezi svátky se tradiční vánoční turnaj ve stolním tenise poprvé konal v nově rekonstruovaném interiéru hospody.

2004 – cvičenci SK se zúčastnili sedmi okresních, pěti krajských a tří republikových soutěží. Opět soutěžili s pěti pohybovými skladbami v Bystřici p/H – rodiče s dětmi „Škola zvířátek“, mladší žákyně „Nebezpečný jez“, starší žákyně „Modelky“ a „Holky bez prken“, ženy „Rock of Kyselovice“. Na krajskou přehlídku do Zlína si fanoušci vezli transparent s nápisem „Kyselovice pěkná ves, cvičí tam žabka, pes..., vodáci sjíždí jez, rockerky cvičí bez...“. Rodiče s dětmi tam získali 2. místo, mladší žákyně 3. místo a ženy získaly cenu za nejsympatičtější kolektiv. Po cestě domů se celý autobus poctivě učil písničku „Škola zvířátek“ a do večera ji všichni bravurně zvládli i s částmi vystoupení. Na republikové finále medvědí stezky ve Vizovicích se probojovala Iveta a Eliška Říkovských a Tomáš Tinka s Vítem Říkovským. Na mistrovství republiky v brännballe v Baldovci se žáci umístili na pátém místě a junioři na sedmém místě. Za nejlepšího hráče v poli byl vyhlášen za žactvo Vít Říkovský. Cykloturistický kroužek

Cvičení mladších žáků v roce 2010.

uspořádal zimní i letní výlet do Bystřičky. Poprvé byla otevřena tenisová škola pro mládež Jana Rýce z Břestu. Na podzim nastává změna cvičitelů v některých cvičeních. Do aerobiku mladších zákyň přestupuje Martina Gardavská a cvičení rodičů s dětmi doplňuje Hana Apoleníková. Ženy na tradičním víkend s aerobikem jezdily i na koních a uspořádaly si nezapomenutelnou „košílkovou párty“. Do fotbalového týmu se na jaře ze Žalkovic vrací další posily – Richard Netopil a Filip Kroupa. Po jarní sezóně končí fotbalové mužstvo dorostenců a na podzim se do fotbalové soutěže přihlašuje druhý fotbalový tým mužů, takže teď máme mužstvo A a B (oba III.tř.okresní soutěže).

2005 – cvičenci se zúčastnili osmi okresních, čtyř krajských a jedné republikové soutěže. Cvičenci nacvičili dvě pohybové skladby na přehlídku ČASPV do Chropyně a do Zlína. Starší zákyň skladbu „Pomáda“ a ženy „Husákovy děti“ (Zlín - 3.místo, cena sympatie). Mladší zákyň, které s aerobikem teprve začínaly, nacvičily skladbu „S tebou mě baví svět“ na karnevaly a Den matek. Poprvé v Kyselovicích pořádáme okresní Medvědí stezku a poznáváme na vlastní kůži, jak náročná je organizace této soutěže. Začátkem července se třicetičlenná výprava z Kyselovic účastní šestidenního pobytu na Festivalu Sportu pro všechny v Olomouci. Vystoupilo zde 8 dětí pod vedením Martiny Gardavské v hromadné skladbě „Pod vodou“, 10 děvčat pod vedením Magdy Říkové v hromadné skladbě „Světla ve tmě“ a republikové finále v brännballe zde odehráli dorostenci. Hromadné skladby byly součástí zahajovacího a závěrečného ceremoniálu festivalu. Celých šest dní děti strávily sportem. Dorostenci, doplnění o děvčata ze „Světla ve tmě“ se ve finále brännballu umístili na krásném 7.místě. Titul jsme ale přece dostali – titul Miss brännball převzala z rukou Petra Uličného, trenéra Sigmgy Olomouc, Radmila Kroupová. Na podzim ženy opět strávily víkend v Loukově, tentokrát společně s cykloturisty a s country večerem. Sportovci poprvé pořádají Hodovou zábavu, na které ženy předvádí vystoupení na motivy břišních tanců nazvané „Boro boro“. Cykloturistický kroužek uspořádal zimní výlet do Prahy a letní výlet do Kostelan. Tenisový oddíl poprvé organizuje tenisový turnaj smíšených dvojic, tzv. mixů. Fotbalisté poprvé zamířili na zimní soustředění na Rusavu. Tým A postupuje do okresního přeboru. Na podzim končí trenér týmu B Martin Otáhal a na krátko jej střídá Antonín Vymětal ze Žalkovic. Podzimního školení cvičitelů SPV III a ZdrTv III absolvovalo devět cvičitelů z Kyselovic.

Rok 2006 – cvičenci se zúčastnili čtyř okresních, dvou krajských a jedné republikové soutěže. Na přehlídku do Bystřice p/H odjíždí po roční přestávce i rodiče s dětmi se skladbou „Malí čmeláčci“ a mladší zákyň se skladbou „Hastrmane tatrmane“. Starší zákyň mají opět dvě skladby – „JUMP“ a „Chocolate“ a ženy skladbu „Ruské ozvěny“. Ženy jsou ke svému vlastnímu překvapení vyslány za

Zlínský kraj na republikovou přehlídku do Kladna, kde také překvapivě získává cenu poroty za originální skladbu. Starší žákyně se účastní dalších přehlídek v Tlumačově a Veselí nad Moravou. Začátkem července se 8 dětí zúčastnilo pod vedením Marty Gardavské všesokolského sletu v Praze s hromadnou skladbou „Pod vodou“. V září do Kyselovic přijíždí na sraz cvičenců této skladby děti z Chropyně a Otrokovic. Sportovní den všichni zakončili společným nocováním v tělocvičně. Paní Marie Olšanská zakládá cvičení senierek, kterého se vzápětí ujímá cvičitelka Magda Říkovská. Cvičenky si v rohu tělocvičny odloží francouzské hole a cvičí alespoň to, co jim tělo dovolí. Cykloturistický kroužek uspořádal zimní výlet do Skorošic a letní výlet do Meziny u Bruntálu. Fotbalový A tým získává na hostování Antonína Zádrapu, na podzim odjíždí Martin Říkovský do Anglie. Do Kyselovic se přistěhoval nový fotbalista Marek Jančík a z Hanácké Slavie se vrátil Ondřej Přikryl. Podzimní školení cvičitelů RS III absolvují tři cvičitelé z Kyselovic. V létě začínají některé ženy rekreačně jezdit na in-line bruslích okruh Žalkovice, Říkovice, Vlkoš, Kyselovice. Po prázdninách Martina Gardavská zakládá přípravku aerobiku pro malá děvčátka.

Rok 2007 – naši cvičenci se účastní šesti okresních, tří krajských a jedné republikové soutěže. Na volební valné hromadě klubu byl zvolen nový výbor ve složení: předseda Vít Říkovský, jednatel Stanislav Sobek, hospodářka Eva Krou-

Turnaj v brännballe v roce 2012.

pová a členové – Magda Říkovská, Martina Gardavská, Richard Netopil a Karel Krejčíř. Cvičenci nacvičili pro přehlídky pohybových skladeb celkem čtyři pohybové skladby – rodiče s dětmi „Pralidičky“ (Zlín – 1.místo, cena za kostýmy), mladší žákyně „Marmeládová Linda“, starší žákyně „Vitr“ a ženy „Recyklační show“ (Zlín – cena poroty za originální skladbu). Mladší žákyně navíc nacvičily skladbu „Švihadlo“ pro vystoupení na karnevalech. Po druhé organizujeme v Kyselovicích okresní soutěž Medvědí stezkou, kdy po zkušenostech vytyčujeme kratší trať. Soutěže se účastní 60 závodníků (18 domácích). Z krajského kola postupuje na republikové finále medvědí stezky v Malém Ratmírově hlídka Šárka Apoleníková – Simona Sobková. Cvičení mladších žáků poprvé uspořádalo rodičovskou medvědí stezku, kdy na stanovištích jsou děti a závodí rodiče. Děti také vyhlásily vítěze, rozdaly medaile a navíc všem zazpívaly námořnickou hymnu. Místo podzimního ukončení brännballové sezóny jsme turnaj uspořádaly poprvé na konec školního roku a tento termín už brännballovému turnaji zůstal. Poprvé ženy pořádají prázdninový aerobik, a to každé prázdninové pondělí na hřišti. Cvičení rodičů s dětmi má málo dětí, protože v Kyselovicích prostě nejsou. Začínají k nám jezdit maminky s dětmi ze Žalkovic. Cvičení seniorů se přejmenovalo na cvičení zralých žen. Na víkendu s aerobikem ženy tančí i orientální tance a večer předvádějí námořnickou hymnu, kterou se naučily od dětí. Dne 29.10.2007 si na slavnostním vyhodnocení dobrovolných pracovníků v sídle krajského úřadu ve Zlíně převzala cvičitelka Hana Apoleníková pamětní medaili Zlínského kraje za aktivní práci s dětmi a mládeží. Šachový kroužek poprvé pořádá víkendové soustředění na Skavsku. Na podzim fotbalový oddíl zakládá družstvo mladších žáků, které první podzimní sezónu trénuje Vít Říkovský, na jaře pak Roman Máčala. Nastalo přestupuje do Kyselovic Tonda Zádrapa z Lověšic a z důvodu zaměstnání ztrácíme obránce Jakuba Kroupu.

Rok 2008 - cvičenci se účastní sedmi okresních, čtyř krajských a dvou republikových soutěží. Na přehlídku pohybových skladeb nacvičili tento rok 4 skladby s rekordním počtem šedesáti cvičenců. Některé početné skladby mají potíže vejít se při nácvičce do tělocvičny. Rodiče s dětmi nacvičili skladbu „Trochu více čuníků“ (27 cvičenců, Zlín – vítěz kategorie), mladší žákyně „Hodina koček“, starší žákyně „Šampionky“ a ženy „Sejdeme se v Mexiku“ (20 cvičenek). Přípravka aerobiku nacvičila skladbu „Žabky“ na Den matek. Ženy vystoupily v Kroměříži na Velkém náměstí u příležitosti Dne země se skladbou „Recyklační show“. Na Festivalu sportu pro všechny v Olomouci se konají finálová kola všech soutěží, na které sportovní klub vysílá tři děti. Do republikového finále medvědí stezky postoupila z krajského kola hlídka Simona Sobková a Šárka Apoleníková, v Olomouci vybojovala krásné 8. místo a přivezla si domů spoustu zážitků. Republikového finále v atletice se po úspěchu v krajském kole zúčastnila Martina

Kocourková a jako členka družstva Zlínského kraje vybojovala vynikající bronzovou medaili. Po roční přestávce se opět otvírá tenisová škola a poprvé vyučuje i ženy, kterých se přihlásilo pět. Šachový kroužek organizuje tentokrát prázdninové čtyřdenní soustředění na Skavsku. Na podzim byla zahájena rekonstrukce fotbalového hřiště. Na hřiště bylo navezeno více jak 20 tis. kubíků zeminy. Pod povrch bylo uloženo automatické zavlažování a celá plocha byla oseta novou trávou (náklady 607 tis.Kč). Fotbalové mužstvo B a mladší žáci celý podzim hráli v Říkovcích, mužstvo A střídavě v Záříči a Říkovcích. Po prázdninách končí přípravka aerobiku.

Rok 2009 – cvičenci se účastnili pěti okresních, tři krajských a dvou republikových soutěží ČASPV. Čtyři pohybové skladby nacvičilo 66 cvičenců (tj. 14% obyvatel). Rodiče s dětmi skladbu „Olympiáda“(Zlín – cena poroty za originalitu), mladší žákyně „Krokodýl Jerolím“, starší žákyně „Kamarádky alias girlfriends“ a ženy skladbu na stepech „Elvis a jeho pejzy“. Mladší žákyně nacvičily navíc skladbu „Čarodějky“ pro vystoupení na dětských karnevalech. Kromě tradičních přehlídek každý rok cvičenci vystupují i při dalších příležitostech v obci i mimo obec. V roce 2009 to bylo v Žalkovicích, Břestě, Říkovcích, Skašticích, Chropyni, Kroměříži a Otrokovicích. Na tradiční Pomlázkové zábavě ženy tentokrát vystupují venku před kostelem. Na republikové finále medvědí stezky do

Pohybové skladby sportovního klubu v roce 2013.

Kunčic pod Ondřejníkem se probojovaly z prvního místa krajské MS tři hlídky z Kyselovic – Tomáš Kocourek s Dominikem Provázkem, Martina Kocourková se spolužačkou Kateřinou Jedličkovou a Simona Sobková se Šárkou Apoleníkovou. Rodičovská medvědí stezka mladších žáků už není jen pro jejich rodiče, ale děti píší plakát a poprvé zvou k účasti všechny zájemce od 15 do 99 let. V regionu se poprvé hraje švédská hra KUBB, krajské kolo vyhrávají naše cvičitelky Hana Apoleníková, Anna Talčíková, Leona Krčmová a Iva Říkovská, které v republikovém finále v Mušově obsazují krásné páté místo. Cvičitelky novou hru poprvé představují také v Kyselovicích a získávají další nadšence. Tenisová škola má 15 žáků, z toho 8 žen. Turnaj v Žalkovicích pro děti a mládež v kategorii starší žákyně vyhrává Šárka Apoleníková a v kategorii dorostenky Eliška Říkovská. Je vidět, že tenisová škola nese své plody. Sportovní odpoledne na ukončení školního roku tentokrát začalo fotbalem a teprve pak se hrál brännball. Na podzim přebírá aerobik starších žákyň nová cvičitelka Radmila Kroupová, naopak kvůli zaměstnání ztrácíme cvičitelku starších žákyň Kateřinu Zoubkovou a toto cvičení posléze zaniká.

Všechna fotbalová mužstva i na jaře soutěž odehrála na hřištích v Říkovcích a Záříčí. Na domácím hřišti se k novému trávníku buduje další vybavení. Postupně vzniká nový dřevodomek, lavičky, střídačky, branky a sítě za brankou. Vše svépomocí vyrábí sportovci sami, od dubna do srpna organizují jednu brigádu za druhou. 18.7.2009 je hřiště slavnostně otevřeno turnajem starých pánů. Na podzim obec začíná budovat 1. etapu víceúčelového hřiště, vzniká spodní zpevněná základna s umělým trávníkem a umělé osvětlení. Fotbalisté poprvé pořádají ve sportovním areálu „Zabíjačku“. K prodeji nabízí zabíjačkové speciality ze čtyř vepřových půlek.

Finanční krizí společnosti SAZKA a.s. kvůli prodražené dostavbě pražské multifunkční arény se začíná rozpadat financování sportu a sportovní svazy přestávají posílat finanční prostředky tělovýchovným jednotám a klubům.

Rok 2010 – v důsledku krize ve financování sportu se ruší některé tradiční soutěže, většinou z důvodu málo přihlášených soutěžících. Cvičenci SK se účastní čtyř okresních, tří krajských a jedné republikové soutěže. Sportovní klub má výhodu v tom, že má aktivní a obětavé dobrovolné cvičitele a trenéry, a za zády finanční jistotu - Obec Kyselovice. Cvičenci nacvičili čtyři pohybové skladby – rodiče s dětmi „Páni kluci“ (Zlín – stříbro), mladší žákyně „Zuzana“ (Zlín – bronz), starší žákyně „Black or white“ (Zlín – bronz), ženy „Včera poupata, dnes ženy“ (Zlín – stříbro). Na krajské přehlídce pohybových skladeb se zavádí nové hodnocení a každý účastník dostává diplom s hodnotou jedné ze tří medailí (později certifikáty). Do republikového kola medvědí stezky ve Sklárně – Žihli v okrese Plzeň sever se probojovaly čtyři děti z Kyselovic – Lenka Čecháková

s Andreou Máčalovou a Adéla a Veronika Hánečkovy, které obsadily výborné osmé místo. Na republiku jel nakonec i Dominik Provázek, který doplnil hlídku z Loukova. Cvičitelky ve cvičení mladších žáků každý rok vymyslí pro malé cvičence nějaké téma. Tento rok byli lovci mamutů, jindy zase námořníci, indiáni, nebo celý rok cestovali do Číny, či jej strávili v cirkusové manéži. S dětmi také jezdí na výlety či exkurze a školní rok pravidelně zakončují v mateřské školce, kde jim cvičitelky připravují dobrodružný program s nějakou noční bojovkou (např. letos - lov mamuta, mamutí hostina..). Nocují pak ve stanech, či v tělocvičně. Víkend s aerobikem si ženy tentokrát uspořádaly sami v Koryčanech a také navštívily místní zříceninu Cimburk. Ženy se také mimořádně zúčastnily přehlídky pohybových skladeb v Trenčíně. Zralé ženy poprvé jely na výlet do vánočního Přerova. Nová hra kubb se ujala a Leona Krčmová s ostatními cvičitelkami uspořádala první turnaj „O kyselovského krále Kubba“, který vyhrála později téměř neporazitelná dvojice - Eliška Říkovská a Martin Sobek. Tenisová škola nebyla v roce 2010 otevřena z důvodu zdravotních komplikací trenéra. Fotbalisté přes zimu a na jaře již trénují na umělém povrchu víceúčelového hřiště. Jarní částí soutěže bohužel skončilo družstvo mladších žáků. Tři hráči odrostli a nepodařilo se najít dostatečný počet malých hráčů na jejich náhradu. Vhodné děti by se v Kyselovicích našly, ale rodiče neumí děti přitáhnout ke sportu. Asi je pohodlnější nechat je sedět u televize, nebo u počítače. Obec dokončuje víceúčelové

Tenisový turnaj smíšených dvojic v roce 2012.

hřiště, které je doplněno o mantinel se záchytnou sítí. Sportovci začínají využívat obecní vozidlo k přepravě dětí na soutěže, což cvičitelům velmi ulehčuje život.

Rok 2011 – naši cvičenci se účastní tří okresních a tří krajských soutěží ČASPV. Protože soutěží pro děti ubývá, organizuje sportovní klub doma dvě další soutěže a cvičenci hledají další alternativy – např. soutěž v dětském aerobiku v Loučce u Valašského Meziříčí. Cvičenci nacvičili tři pohybové skladby – rodiče s dětmi „Sladké mámení“ (Zlín – stříbrný certifikát), mladší žákyně „Peklíčko“ (Zlín – bronzový certifikát), starší žákyně „My holky“. Po třetí se regionální kolo medvědí stezky konalo v Kyselovicích, proto trať tentokrát vedla směrem k břestskému lesu. Krajského kola v Loukově se účastnilo 13 dětí, z nichž zlatou medaili vybojovaly hlídky – Patrik Otáhal a Ondra Lidák, Kristýnka Kulhanová a Barunka Hánečková, Dominik Provázek a Adéla Hánečková a dorostenky Simona Sobková a Šárka Apoleníková. Aerobik žen je od začátku roku zredukován na jedno cvičení týdně a z důvodu náročného zaměstnání cvičitelky Magdy Říkové nenacvičují ženy po dlouhé době pohybovou skladbu. Cvičební sezónu ženy poprvé ukončily a po prázdninách zahájily - vyjíždkou na kolech. Na podzim aerobik žen posílily nové cvičenky, které dorostly do dospělé kategorie. Je to první generace děvčat, která chodí do kyselovského cvičení od pěti let. Zralé ženy na jaře doplnily cvičení v tělocvičně o aerobní pohyb v přírodě – rychlou chůzi. Sportovní klub organizuje pro domácí, ale i přespolní účastníky atletické závody nazvané „Kyselovská tretra“ a turnaj starších žáků ve floorballe na víceúčelovém hřišti. Další dvě cvičitelky SK absolvovaly školení aerobiku III.tř. Tenisová škola začala po vynucené přestávce opět fungovat. Barbora Ondrašíková ze šachového kroužku se na turnaji okresní žakovské ligy v Morkovicích umístila na výborném třetím místě a v Uherském Hradišti její družstvo obsadilo vynikající druhé místo. Fotbal v Kyselovicích oslavil v tomto roce třicáté výročí svého založení. Při té příležitosti fotbalisté uspořádali turnaj starých pánů, který se jim podařilo i vyhrát. Na podzim začíná pomáhat v aerobiku mladších žákyň nová cvičitelka Iveta Říková.

30. 5. 2011 byl na loterijní společnost Sazka a.s. vyhlášen konkurz. Tato společnost patřila dlouhá léta alespoň navenek k nejstabilnějším českým podnikům a svým akcionářům, sportovním svazům, rozdávala každý rok stovky milionů korun. V pozadí ale již doutnaly problémy spojené s financováním víceúčelové haly v pražských Vysočanech, které se naplno projeví na přelomu let 2010 a 2011.

Sportovci jsou již třetí rok bez dotací ze sportovních svazů a situace je velmi nepřehledná. Sportovní svazy, které dříve posílaly sportovcům finanční prostředky na činnost, začínají naopak vybírat členské příspěvky. Tím dramaticky ubývá registrovaných sportovců.

Rok 2012 – soutěží dále ubývá. Cvičenci se účastní jedné okresní a dvou kraj-

ských soutěží ČASPV a nacvičili čtyři pohybové skladby. Rodiče s dětmi „Na lidovů notečku“ (Zlín – bronzový certifikát), mladší žákyně „Slunečný pozdrav z Afriky“ (Zlín – bronzový certifikát), starší žákyně „Půlnoční mejdan“ (Zlín – stříbrný certifikát) a ženy „Bad boys“ (Zlín – stříbrný certifikát). Navíc osm dětí nacvičilo hromadnou skladbu „Mezi hvězdami“ na všesokolský slet. V únoru udeřily silné mrazy, proto sportovci dětem nastříkali ledovou plochu přímo na tenisových kurtech. Na valné hromadě sportovního klubu se poprvé k bilancování činnosti klubu využívá elektronické prezentace prostřednictvím obecního promítacího zařízení. Krajské medvědí stezky ve Žlutavě se zúčastnilo 16 dětí a vybojovaly dvě zlaté jednu stříbrnou a čtyři bronzové medaile. Osm dětí se cvičitelkou Ivetou Říkovskou nacvičilo hromadnou skladbu „Mezi hvězdami“. Koncem června absolvovali secvičnou v Doubí u Třeboně a začátkem prázdnin se zúčastnili XV. Všesokolského sletu v Praze. Na jaře pět mladých cvičitelů absolvovalo školení cvičitelů zdravotní tělesné výchovy III. tř. Na podzim proto mohlo být obnoveno cvičení starších žákyň, které vedou mladé cvičitelky Šárka Apoleníková, Simona Sobková, Helena Prečanová a Lenka Čecháková. Další změna nastala u aerobiku starších žákyň, které kvůli zaměstnání opouští Radmila Kroupová a přebírá jej Iveta Říkovská. V červnu ženy pozvaly do Kyselovic cvičitelku Lucii Křetinskou, se kterou si zacvičily pod širým nebem na víceúče-

Společné foto části fotbalového A i B týmu v roce 2013.

lovém hřišti. Tak se jim na tomto hřišti cvičení zalíbilo, že tam přesunuly pravidelný prázdninový aerobik. Na podzim se v Loukově tradiční víkend s aerobikem nekonal, proto se sedm žen vydalo na víkend do Karlova pod Pradědem. Poprvé si tenisový turnaj dvojic uspořádaly ženy, zvítězila Eliška Říková před Simonou Sobkovou a Radmilou Kroupovou. Na podzim se sportovní areál dále vylepšuje. Je upraven a zatravněn sáňkovací kopec, vysazeny jsou stromy a keře kolem fotbalového hřiště a vedle hlavního vchodu. Dětské hřiště je doplněno o další herní prvek - lanovou pyramidu, určenou i pro větší děti. Dále je na údržbu trávníku pořízena vřetenová sekačka a elektrické bojler v kabinách vyměněny za nové bojler s tepelným čerpadlem. Sportovci doufají, že tak ušetří výdaje za elektrickou energii.

Právě se píše rok 2013 a naši cvičenci nacvičili tři pohybové skladby – rodiče s dětmi skladbu „Strašidel se nebojíme“ (Zlín – stříbrný certifikát), mladší žákyně „Čarodějky z předměstí“ (Zlín – stříbrný certifikát“ a starší žákyně a ženy společnou skladbu „Mechanici“ (Zlín – zlatý certifikát a pohár). Na valné hromadě sportovního klubu byl na další období zvolen výbor SK ve složení – předseda Vít Říkovský, jednatel Stanislav Sobek, hospodářka Radmila Kroupová a členové – Magda Říková, Martina Gardavská, Richard Netopil, Karel Krejčíř, Leona Krčmová a Hana Apoleníková. K 1. 1. 2013 má sportovní klub 150 členů, z toho 40 dětí a mládeže do 18-ti let.

Díky našim cvičitelům se sportovnímu klubu stále daří udržet všechna cvičení – rodiče s dětmi pod vedením Leony Krčmové, Hany Apoleníkové a Anny Talčíkové, cvičení mladších žáků pod vedením Hany Apoleníkové, Hany Čechákové a Ivany Říkové, cvičení starších žáků pod vedením Karla Krejčíře a Zbyňka Gardavského, cvičení starších žákyň pod vedením nových cvičitelek Šárky Apoleníkové, Simony Sobkové, Heleny Prečanové a Lenky Čechákové, aerobik mladších žákyň pod vedením Martiny Gardavské, aerobik starších žákyň pod vedením Ivety Říkové, aerobik žen pod vedením Martiny Gardavské a Magdy Říkové a cvičení zralých žen pod vedením Magdy Říkové. Šachový kroužek dál vede Zbyněk Harašta a Rudolf Haas, fotbalisty dál trénuje hrající kapitán Vít Říkovský. Za poslední tři roky se zcela změnila finanční situace klubu a v současné době jeho činnost převážně dotuje obec. Z nedostatku peněz ve sportu se nekonají tradiční soutěže ČASPV, a proto se klub snaží soutěže, turnaje či závody hlavně pro děti, ale i pro dospělé pořádat alespoň v Kyselovicích. Po několika hubených letech se v obci zase začalo rodit více dětí, které se postupně zapojují do cvičení. Doufáme tak, že brzy dáme dohromady i malé fotbalisty. Vše záleží ale na rodičích. Na tom, zda budou ochotni věnovat dětem svůj volný čas. Ve sportovním klubu máme zatím velké štěstí na ochotné a obětavé cvičitelky, cvičitele a trenéry. Věřím, že to tak zůstane i do budoucna. Pro život na vesnici stále platí, že to, co si sami neuděláme, nemáme.

Lidová myslivecká společnost Kyselovice 2003 – 2013

Naše myslivecká společnost provádí výkon práva myslivosti na rozloze 656 ha. Tuto honitbu tvoří pole, proto ji nazýváme honitbou polní. V minulosti byla jednotlivá políčka rozdělena polními cestami, které byly postupně zaorávány a vytvořily se tak velké lány, na kterých se dnes pěstují monokultury kukuřice, obilí a řepky olejné. Jedním z faktorů, které vedly k postupnému snižování stavů drobné zvěře, bylo právě zaorávání těchto polních cest. Pro představu, jen v našem katastru jich bylo postupně zaoráno asi 20 ha. Vzhledem k tomu, že některé byly a jsou v majetku obce, bylo by dobré, aby obec vynaložila snahu o jejich obnovení. Velkým kladem pro zvěř v naší oblasti jsou vodní toky. Ve východní části je to hraniční Moštěnka, středem honitby protéká vodní tok Mlýnský náhon zvaný „Říka“ a v západní části Svodnice. Jsou důležitou zásobárnou vody, bez které by se zvěř neobešla. Jejich břehy jsou prorosteny travinami a dřevinami, které slouží zároveň jako krytina. Bohužel, bezcitnost některých spoluobčanů k přírodě a okolí je taková, že tyto lokality znečišťují různým odpadem, a to i v době, kdy v obci funguje sběrný dvůr. Katastrofálním příkladem je i tak zvaná Hradská cesta, která protíná naši honitbu a na kterou jsou vyváženy tuny odpadků, starých pneumatik, plastů a podobně. Je jasné, že tyto odpadky vyváží nejen naši spoluobčané, ale i přespolní. Je na nás všech, abychom si více všímali nejen prostranství v obci, ale i jeho okolí.

Členové myslivecké společnosti přikládají ruku k dílu pro zlepšení životního prostředí. V roce 2005 jsme započali s rekultivací takzvaného „Remízku“. Většina členů přistoupila k tomuto úkolu zodpovědně. Provedli jsme oplocení a následné vysazení dřevin podle schváleného projektu. Dnes můžeme říci, že zde vyrůstá mladý les, který bude nedílnou součástí naší krajiny s možností jeho dalšího rozšíření.

K významnému úkolu myslivců patří bezpochybně ochrana zvěře, a to zejména jejího příkrmování v době nouze v zimních měsících. Vlastní příkrmování začíná již na přelomu měsíce září a října, kdy z polí mizí plodiny, které byly přirozeným zdrojem potravy. V tuto dobu je zvěři předkládána řepa, kterou rozvážíme plošně po celé honitbě, následuje jadrné krmivo, a později kdy napadne sníh, seno. K tomuto nám slouží asi 20 krmných zařízení rozmístěných v různých lokalitách, kde se zvěř většinou po dobu zimy stahuje. Vřelé díky patří panu Ing. Stanislavu Vlčkovi – předsedovi představenstva Zámoraví a.s. Břest, za jeho vstřícnost při zajišťování krmiva a poskytnutí techniky, bez které bychom se neobešli, a to zejména v době vysoké sněhové pokrývky. Poděkování však patří i všem spoluobčanům a dětem, kteří přinesou jakékoliv krmivo v době nouze do některého z krmného zařízení.

Neoddělitelnou součástí ochrany zvěře je i samotný lov, ať již zvěře užitkové, nebo zvěře myslivosti škodící. Zejména u spárkaté – srnčí dochází k plánovanému lovu slabých jedinců nevhodných do chovu. K tomuto využíváme lovné zařízení, ať již uzavřených (tzv. kazatelen) nebo otevřených posedů (tzv. žebřů). K tlumení predátorů – zejména lišek máme vybudovány 3 umělé nory. Vlastní lovy využívají naši členové individuálně, společně pak lovíme zvěř drobnou (bažanta, zajíce, kachnu) na společných vycházkách.

Velmi zajímavým lovem je lov pomocí dravců, který u nás provádíme již od roku 2005 a přispíváme tím k rozvoji sokolnictví. Kdo jste měli možnost shlédnout tento způsob lovu, dáte mi za pravdu, že je úžasná podívána jak vlastně loví dravci ve volné přírodě. Možná někoho napadne, že tento lov je nehumánní, ale zkušenosti z minulých let nám dávají za pravdu, že lovící dravec daleko lépe rozpozná zdravého zajíce od slabého nebo nemocného, kterého pak loví přednostně. Jsou tak vlastně uloveni jedinci, kteří by neměli šanci přežít, a došlo by později k jeho uhynutí. Co se týče vlastních stavů zvěře, provádíme každoročně sčítání, na jehož základě se pak vypočítá kolik a jaké zvěře si můžeme dovolit v následném období odlovit.

Bohužel i naší oblasti se nevyhnuly nepříznivé klimatické podmínky, které nepříznivě ovlivnily celkové stavy užitkové zvěře. V roce 2005 byla příliš mrazivá a dlouhá zima s vysokou sněhovou pokrývkou. Následovaly pak dva mokré roky, kdy byly téměř 2/3 katastru pod vodou a to v období hlavního kladení mláďat, kdy se následně utopila, nebo uhynula prochlazením. Přes toto nepříznivé období dochází pomalu k postupnému nárůstu zvěře spárkaté – srnčí. Horší je však situace u zvěře drobné – bažanta a zajíce. Pro zlepšení stavů bažanta se snažíme nákupem slepic z jiných honiteb a následného vypouštění u nás obnovit krev tohoto druhu. Co se u nás ulovilo za posledních 10 let, ukazuje následující tabulka:

Rok	Srnčí	Prase divoké	Muflon	Jezevec	Zajíc	Bažant
2003	20				79	9
2004	23				103	15
2005	18			2	136	15
2006	19				100	31
2007	21	1			157	31
2008	18	3			127	59
2009	22	2	1		126	24
2010	13		1		19	21
2011	14		1		44	66
2012	16				64	37

Členové myslivecké společnosti nežijí jen přírodou a lovem, ale rovněž se účastní společenského a kulturního života v obci. Pořádáme již tradiční „Pytláckou noc“ s bohatou tombolou a zvěřinovými specialitami, které vždy obohatí příjemný večer. Důkazem je návštěva místních spoluobčanů, ale i občanů z okolních vesnic, jak starších, tak i mladších. Kaňkou však někdy bývá nepřízeň počasí, neboť tato akce se koná pod širým nebem v areálu „Střelnice“.

V kalendářním roce je vyhrazen měsíc červen takzvaným měsícem myslivosti. Při této příležitosti se schází členové se svými manželkami a pozvanými hosty na malé posezení s občerstvením. V případě příznivého počasí pak mezi sebou soutěžíme např. ve střelbě v šipkách a podobných disciplínách. Takto příjemně strávený den je zpestřením za celoroční práci, kterou myslivosti věnujeme.

Něco o členské základně:

Lidová myslivecká společnost měla v roce 2003 toto složení:

Říkovský Jaroslav – předseda, Sládeček Augustin – místopředseda, Kalousek Jaroslav – myslivecký hospodář

Členové: Kučera František, Stískal Ladislav, Moravec Vladimír, Zavadil Josef, Sládeček Josef, Kužela Jiří st., Kužela Jiří ml., Krčma Vladimír, Vymětal Jaroslav, Zavadil Roman

Členové LMS Kyselovice v roce 2013.

V následujícím období došlo k těmto změnám. Na sklonku roku 2003 zemřel náš nejstarší člen pan Kučera František ve věku 82 let a v roce 2010 zemřel naopak jeden z nejmladších členů pan Krčma Vladimír, kterému bylo teprve 49 let. V tomto období odchází do domova s pečovatelskou službou pan Stískal Ladislav, který je doposud naším nejstarším žijícím členem. V letošním roce pak ukončil členství v naší organizaci pan Vymětal Jaroslav z důvodu odstěhování se z obce. Naopak do naší organizace vstoupili dva noví členové pan Rybka Vladimír, rodák z Kyselovic, se svým synem Martinem.

Letošní rok byl rokem volebním a k 1. 4. 2013 má naše myslivecká společnost toto složení:

Kužela Jiří ml. - předseda, jednatel, Rybka Martin – místopředseda a finanční hospodář, Kalousek Jaroslav – myslivecký hospodář

Členové: Sládeček Augustin, Říkovský Jaroslav, Rybka Vladimír, Sládeček Josef, Moravec Vladimír, Kužela Jiří st., Zavadil Josef, Stískal Ladislav, Zavadil Roman

Jedním z problémů, který nastává nebo již nastal, je problém generační. V současné době je většina našich členů již v důchodovém, nebo téměř v důchodovém věku a zájem ze strany mladých je v dnešní počítačové době téměř žádný. Věkový rozdíl mezi stávajícími členy a mezi případnými mladými zájemci se neustále prohlubuje a bude problém najít společnou řeč. Toto povede v budoucnu k tomu, že opravdových myslivců bude nadále spíše ubývat, než přibývat.

Mimo kmenových myslivců určitě stojí za zmínku vzpomenout na přátele, kteří v minulosti byli velkými příznivci myslivosti. Patřil k nim např. pan Rybka František, který myslivosti věnoval celý svůj život. Byl vynikajícím kynologickým rozhodčím, a i když nebyl členem současného sdružení, přišel vždy mezi kamarády, pokud mu zdraví jen trochu sloužilo. Zemřel v roce 2006 ve věku 81 let. Mezi tak zvané skalní honce, kteří snad nevynechali jediný hon a vždy se těšili na myslivecké akce, patřili pan Kočík Josef, který zemřel v roce 2006 ve věku 73 let a pan Netopil František, který zemřel v roce 2011 rovněž ve věku 73 let. Žijícím příznivcem myslivosti je pan Říkovský Miroslav, který je naším dlouholetým zvěřinářem při hlavních honech a je nápomocen při příkrmování zvěře, za což mu patří velké poděkování.

Vážení spoluobčané, jistě by se dalo napsat mnoho stránek, které by podrobněji zachytily činnost a práci myslivců. Nicméně jsem chtěl podchytit to nejpodstatnější, co se událo v tomto zmíněném období 2003 – 2013. Závěrem mi dovoluji, abychom si do další činnosti v myslivosti popřáli mnoho úspěchů a hlavně, aby byla myslivost zachována alespoň na takové úrovni, jaká je dodnes. Mám totiž

velké obavy, a to nejen já, že současná vládnoucí politická scéna svými návrhy připravovaného zákona o myslivosti dovede naši myslivost k zániku. K tomu budeme potřebovat pevné zdraví, štěstí a silné nervy. Jsem přesvědčen, že myslivost spojená s přírodou vždy patřila a doufám, že bude i nadále patřit ke společenskému životu obce.

Myslivosti a přírodě zdar!

za LMS Kyselovice

Jaroslav Říkovský

Z historie a současnosti jezdeckého sportu v Kyselovicích

První zmínky a začátky tohoto sportu sahají do roku 1965, kdy místní mládež začala jezdit na polokrevných družstevních koních. Nebylo jich moc, ale pod dobrým vedením pana Antonína Vinklárka staršího z čísla 10 se chlapci a holky naučili pěknému zacházení s koňmi a jak sedět v sedle, aby se udrželi. Tím jim dal první základy jezdeckého sportu. Po krátké době se začali zúčastňovat různých dostihů. Jako první závod byla vozatajská jízda v Kroměříži v Podzámecké zahradě. Koně byli přepravováni traktorem a nejčastěji se přepravovali na menší vzdálenosti pěšky. Když redakce Zemědělských novin vyhlásila soutěž o „Zlatou podkovu“, neváhali a rovněž se přihlásili. Všichni se velmi těšili, protože to byl jeden z hlavních závodů. Koně museli obstát jak v jízdě pod sedlem, tak ve vozatajské soutěži. Hlavními organizátory byli tenkrát Ing. Raimund a Radovský z Plemenářského podniku Tlumačov. Závody se konaly v Holešově, Přerově, v Kroměříži v Podzámecké zahradě, v Tlumačově, Kojetíně, Pravčicích, Beňově, Troubkách a v Olomouci – Lazcích. Ve Žlutavě vyhráli ve vozatajské soutěži. Cena byla velmi atraktivní. Bylo to 20-ti kg sele. V Troubkách u Přerova vyhráli jezdci tzv. „Židličkovou soutěž“. Zde záleželo především na obratnosti chlapců. V Olomouci na Laskách se jel těžce rovinový dostih, ve kterém naše klisnička získala z 18 koní první místo. V roce 1968 si tenkrát Vlastimil Vinklárek z vlastních úspor koupil plnokrevnou kobytku Libu a tak se stala tato plnokrevná klisnička zakladatelkou Jezdeckého oddílu Kyselovice. V roce 1968 vstoupil Jezdecký oddíl pod Státní závodistiště Praha a tak se rozhodlo, že jezdci Jezdeckého oddílu Sokol Kyselovice budou mít na závody žlutofialové dresy. V roce 1969 měl Jezdecký oddíl Sokola Kyselovice 7 členů. Protože neměli chlapci peníze na koupi koní, zakoupili si na splátky nákladní auto Praga od uhelných skladů v Přerově a od té doby sbírali kovový šrot, který odváželi do sběrných surovin, aby si přivydělávali na koupi koní. Tyto koně měli ustájeny u Pitnerů na č.p. 41. Proto se rozhodli členové zbudovat stáj na ranči u lesa. Práce to byla těžká, ale členové

a příznivci všichni brigádně pomáhali, jak to šlo. Na podzim roku 1976 byly koně již ustájeny u lesa. Jezdecký oddíl vstoupil pod jednotu Sokol. Vedoucím celého oddílu se stal Vlastimil Vinklárek. Hospodářkou byla Blanka Hanáková, provdaná Stískalová. Závodilo se ve vozatajské soutěži, chovali se koničci pro rovinový dostih, pro překážky a pro malé sportovce 3 poníci. Jelikož pro tuto činnost muselo být odborné vzdělání, museli si je všichni 3 chlapci Vinklárkovi - Vlastimil, Antonín a Vladimír, udělat v Šale na Slovensku. Na připouštění klisen byl oddílu zapůjčen plnokrevný chovný plemeník Vagram z Plemenářského podniku Tlumačov a za připouštěcího technika byl vyškolen Antonín Vinklárek mladší. A tak všichni jezdili všude, kde se konaly závody na koních, což byla celá Morava, Čechy a hodně se jezdilo závodit i na Slovensko.

30. listopadu 1983 se psalo v novinách:

Dostihová sezóna skončila.

Jezdecký oddíl Sokola Kyselovice reprezentovalo 15 koní, a to na dostihových dráhách ve Velké Chuchli, Pardubicích, Slušovicích a v Bratislavě. Za 70 startů kyselovští získali 11 prvních, 9 druhých, 6 třetích, 11 čtvrtých a 9 pátých míst. Nejlepších výsledků dosahují kyselovští koně na dostihové dráze v Bratislavě, kde v letošním roce kyselovská plnokrevná klisna Ussuri byla vyhlášena nejlepším koněm roku na rovině. Trenér Vlastimil Vinklárek se stal na Slovensku šampionem s osmi prvenstvími na rovině. Úspěšná dostihová sezóna 1983 byla zakončena v sobotu 19. listopadu loveckou jízdou a budeme si přát, aby ta následující byla taková jako letos.

Jezdecké dostihy v Kyselovicích v roce 1996 - opratě drží Antonín Vinklárek st.

V týdeníku Kroměřížská Jiskra se psalo:

Vyhodnocení nejúspěšnějších sportovců roku 1983 v 18. ročníku ankety o nejúspěšnějšího sportovce okresu byly vytipováni podle počtu bodů jednotlivci a kolektivy. Hodnocení provedla komise okresního výboru ČSTV v Kroměříži. Jako druhý nejlepší kolektiv byl vyhodnocen oddíl jezdeckví TJ Sokol Kyselovice. Hodnocení bylo podle počtu startů a výher.

V roce 1978 vyhrál plnokrevný kůň Lampas cenu Ministerstva zemědělství a tím získal licenci běhat v příštím roce v hlavním dostihu Velké Pardubické. V roce 1979 jel kůň Lampas

Velkou Pardubickou a umístil se na krásném 5. místě. Výhra byla tenkrát 12.000,- Kčs.

Dne 17. prosince 1983 skončila tragickou smrtí cesta úspěšného trenéra dostihové stáje Vlastimila Vinklárka. Svou kariéru měl teprve před sebou. Už letošní rok naznačoval, že je s ním třeba počítat na předních příčkách žebříčku mezi trenéry. Mohl ještě udělat a dokázat kus užitečné práce ne jen pro naši stáj, ale i pro dostihový sport v naší vlasti. Dne 22.12.1983 se s ním přišla rozloučit spousta trenérů a kamarádů. Je pochován na místním hřbitově své rodné obce a jen pole ho dělí od jeho stájí a ohrad, kde pobíhají jeho ušlechtilí koně.

Hubertova jízda v Kyselovicích v roce 2011 - na koni Antonín Vinklárek ml.

Novým vedoucím a trenérem oddílu byl zvolen Antonín Vinklárek mladší, neboť on jediný má patřičné vzdělání a školení pro tuto práci. Bez odříkání a lásky k těmto zvířatům to nelze dělat. A tak si všichni oddechli, že oddíl bude opět v dobrých a pevných rukách.

Dne 16. 1. 1984 zemřela hospodářka oddílu Blanka Stískalová, bylo jí teprve 26 let. Vzhledem k její ochotě a pílí mohla být ještě dlouhá léta platnou členkou Jezdeckého oddílu. Poslední rozloučení s ní bylo v pátek 20. ledna ve 14 hodin v Žalkovicích. Rozloučit se s ní přišli všichni příznivci koní.

Starat se o tyto čtyřnohé kamarády není maličkost. Vyžaduje to hodně práce a velké práce. Ostatní sportovní pomůcky se schovají, uzamknou, a když je potřeba, tak se vydělají a ve sportu se pokračuje dál. U koní tomu tak není. Vyžadují péči od rána do večera. Musí se poklidit, nakrmit, napojit, vyčesat a každý den trénovat, což je práce od rána do večera. Kromě závodění se musejí postarat o krmení, což je sečení a sušení sena, stohy slámy, musí se sehnat jádro a to vše brigádnicky. Nepamatuji si, že by tento oddíl dostal nějaké dotace nebo peněžitý příspěvek. A při tom tito koníčci reprezentují naši malou vesničku i za hranicemi na Slovensku a v loňském roce a na začátku roku letošního závodí na závodišti v Rakousku.

V roce 2015 tomu bude 50 roků, kdy kyselovské koně jely první závod. Byla to vozatajská jízda v Kroměříži v Podzámecké zahradě. Tuto jízdu jel pan Antonín Vinklárek starší, zakladatel všeho jezdeckého v Kyselovicích a umístil se na 1. místě. Nyní již není mezi námi. Zemřel ve věku 82 roků a je pochován na kyselovském hřbitově. Rozloučit se s ním přišla celá tato sportovní veřejnost.

Vozatajská jízda se již v Kyselovicích nejezdí. Protože se tady chovají koně převážně rovinatí a koníčci pro jízdu v sulkách. Malou odměnou za všechnu tuto práci kolem koní a na ukončení jezdecké sezony je Hubertova jízda, na kterou se všichni těší. Hubertovou jízdou končím malé ohlédnutí za touto bezmála 50-ti letou sportovní a chovnou činností a přeji tomuto krásnému sportu ještě hodně sportovních krásných koníčků, které budou naši malou vesničku ještě dlouho reprezentovat.

Jarmila Chytilová

Modlitba koně

*Nasyť mne, pane, napoj mne
a dej mi čistou, prostornou stáj,
když skončena je denní práce.*

*Mluv se mnou, neboť
Tvůj hlas mi nahrazuje otěže.*

*Budeš-li ke mně laskavý,
budu Ti sloužit s radostí
a najdeš místo v mém srdci.*

*Netrhej otěžemi, prosím,
nesahej po biči, jdem-li kupředu.*

*Dej mi čas, abych pochopil Tvůj záměr.
Nebij mne, když Ti nerozumím.*

*Neměj mne za nepozorného,
když nesplním Tvou vůli - možná,
že sedlo nebo podkovy nejsou v pořádku.*

*Neuvazuj mne příliš krátce
a nestříhej mi ocas,
který je mou jedinou zbraní
proti mouchám a komárům.*

*Až poznáš, že se mé dny krátí,
až Ti již nebudu moci sloužit, můj milovaný pane,
nenech mne, prosím, hladovět a mrznout a neprodávej mne.
Buď tak dobrotivý a připrav mi rychlou, milosrdnou smrt
a Bůh se Ti odmění zde i na věčnosti.*

Spolek nápaditých žen z Kyselovic

Spolek nápaditých žen byl založen v roce 2009. V létě toho roku se sešlo asi 10 maminek a babiček s tím, že nechtějí zahálet a v Kyselovicích se musí něco nového provozovat a tak vymýšlí a podílí se na různých akcích. Jejich předsedkyně zvolily Hanu Židlíkovou, zástupce je Jindřiška Bitalová a pokladní Milena Netopilová. V dnešní době má již spolek tyto členky: Kateřina Židlíková, Miluše Hudečková, Hana Bitalová, Jarmila Haraštová, Blažena Vodičková, Dana Otáhalová, Martina Otáhalová, Magda Říkovská, Eva Kroupová, Pavlína Kroupová, Anna Říkovská, Danuše Hassová, Ludmila Jakešová, Jarmila Jadrníčková, Liba Slavíková, Anna Sládečková a Dana Holubníčková a rádi mezi sebe přijmeme i další. Děvčata nezahálejí, scházejí se sice nepravidelně, ale zato vždy s nějakým nápadem. Pečou koláče k různým příležitostem, ať už to jsou kyselovské hody, nebo na nějakou akci obce. V roce 2012 jsme obnovili setkání při oslavě MDŽ, kde se vzpomněla práva žen v naší zemi a solidarita se ženami ve světě. Tuto oslavu obohatil harmonikář Milan Zahradník, který hrál písničky k tanci i poslechu. Bylo připraveno malé pochoštění a každá žena dostala k svátku malý dárek. V roce 2013 jsme chtěli tuto akci uspořádat znovu, ale selháním kulturního vystoupení, které jsme měli objednané se tato akce na poslední chvíli zrušila. Děvčata ze spolku se ovšem sešla a poseděla a popovídala si. Za odměnu za činnost, kterou dělají si už nejednou ženy zajely pobavit se a zahrát si bowling. Výrobky, které pod vedením Dany Otáhalové děvčata udělají na malý vánoční jarmark u rozsvěcení vánočního stromu, ozdobí nejednu domácnost zde v Kyselovicích, ale i v okolních vesnicích a městech. Rovněž taky 2x udělaná vánoční výstava, o kterou požádaly Věru Seibrtovou. Ta připravila nádhernou ukázkou jak vyzdobit vánoční stůl, ať už byl laděn barevně do červena, fialova, zelena nebo bílé barvy, bylo se na co podívat. Od roku 2011 pořádají ženy při stavění máje i Slet čarodějnic. Připraví pro děti různé soutěže a občerstvení - guláš čarodějnice Bludimíry (vaří A. Sládečková) a magické nápoje. Tato akce se vždy zdaří a bývá zde tolik krásných masek, že by bylo škoda tuto akci neobnovovat každým rokem. Ženy už dvakrát uspořádaly ve spolupráci s obcí zájezd do Zlína na lední revue. První byl na příběh o zrození světa. Hvězdy krasobruslařské školy hlavně z Ruska předvedly vynikající výkony ať už představovaly oheň, či vodu. Jejich výkony byly odměněny velkým potleskem. Překrásný muzikál na ledě Popelka zaplnil celý autobus a společně i s ostatními občany obce, a setkal se s velkým ohlasem. Výprava byla nádherná. Nepřeberné množství nádherných kostýmů, ale i výteční krasobruslaři z celého světa, přinesli úžasný zážitek a krásně strávené odpoledne. Na podzim plánují ženy zájezd i s dětmi, ale to je zatím v jednání. Jinak rádi přijmou mezi sebe další maminky, babičky ale i když je to spolek nápaditých žen tak ani muži nebudou odmítnuti. Naším cílem je, aby spolek dál přinášel do obce nové nápady a další kulturní a jiné akce.

Hana Židlíková

Ustavující slet čarodějnic v roce 2011.

Členky spolku nápaditých žen v roce 2013.

Farnost Kyselovice

Nejvýraznější stavbou v obci Kyselovice je kostel sv. Andělů Strážných postavený v letech 1904-1906. Svou velikostí předčí mnohé vesnické kostely v okolí – naši předkové ho stavěli pro téměř tisíc obyvatel, kteří zde tehdy žili.

V roce 2006 celá obec oslavila 100 let od vysvěcení kostela. V dubnu od nás odešel po osmiletém působení P. František Beníček do Hustopečí nad Bečvou. Na přechodnou dobu se stal administrátorem farnosti P. Slawomir Sulowski ze sousedního Vlkoše, který byl velmi nápomocen při přípravě slavnosti radou i činem. Nechal znovu pozlatit bohoslužebné nádoby a věnoval nový zlatý ornát. Obec Kyselovice vydala brožurku s podrobnou historií kostela, jeho vnitřního vybavení, zvonů, varhan i hodin. Obsahuje jména i životopisy kněží, kteří zde působili. Oslavy zahájil 1. září koncert pěveckých sborů: Občanská beseda Kyselovice, Pěvecký sbor ze Suché nad Parnou ze Slovenska a Schola Melodika z Chropyně. V sobotu byla vzpomínka na zemřelé kněze na hřbitově a pontifikální mše sv. za účasti olomouckého arcibiskupa Jana Graubnera. V neděli sloužil mši sv. bývalý kyselovský farář P. SDB ThDr. Petr Chalupa. Ve škole byla otevřena výstava o historii kostela a farnosti s množstvím fotografií. Na slavnosti byl přítomen nový farář pro farnosti Kyselovice, Bochoř a Troubky - P. Radek Sedlák. P. Sedlák se narodil 12. 12. 1975 ve Svitavách. Vystudoval železniční průmyslovou školu v České Třebové, pak nástavbu na podnikatelské škole v Moravské Třebové. Dobu vojenské služby strávil většinou na letištích. Aby si zajistil finance na další studia, pracoval dva roky u americké firmy Westvaco ve Svitavách. V roce 1997 nastoupil do Teologického konviktu v Litoměřicích. Po vysvěcení působil v Otrokovicích, slováckých Bílovicích a nyní byl povolán na Hanou.

V úterý pašiového týdne 3. dubna 2007 oznámil umíráček, že Pán povolal na věčnost kyselovského rodáka, kněze, dominikána P. Jaroslava Jacka Horáka ve věku 54 let. Rozloučení bylo 10. dubna dopoledne v Uherském Brodě a odpoledne v Kyselovicích, kde byl uložen do rodinného hrobu.

V roce 2007 byla o prázdninách na faře ubytována Antiochia – sdružení mladých lidí, kteří se snaží předávat evangelium všem lidem především svou pomocí starším a potřebným. Věnují se také dětem a snaží se hrami a soutěžemi vytvářet mezi nimi dobré přátelské vztahy. Vystřídaly se 3 skupiny po 10-15 lidech. Předtím byla fara i dvůr za pomoci brigádníků uklizeny.

Pro izolaci kostela, který stále trpí vlhkostí, byla na podzim odkopána zemina na jižní straně kostela, k základu přiložena izolační folie a zasypána zpět zeminou. Následující rok pokračovala přerovská firma Prins v izolaci základů na západní straně. Z finančních důvodů vyzval P. Sedlák k pomoci farníky a tak při následujících brigádách byla izolace provedena i na východní straně, patky

sloupů byly zpevněny betonem a omítka okopána do výše asi 130 cm, aby mohlo zdivo vysychat.

P. Sedlák pořádal pouti, tábory pro děti, pozval nás i na primicii svého rodáka P. Klimeše do Svitav s následnou poutí do Králík. Ze zdravotních důvodů se s námi bohužel první adventní neděli 2008 rozloučil s tím, že bude působit jen v Troubkách. Dne 22. 12. 2008 zemřel P. Bohumír Konečník, bývalý farář v Kyselovicích a Žalkovicích ve věku 91 let. Pochován byl na hřbitově v Kostelci u Holešova.

Od 1. ledna 2009 se stal kyselovským farářem P. Jiří Putala. Bydlí na faře v Chropyni a má ještě na starosti farnosti v Břestě a Žalkovicích. Narodil se 14. 12. 1969 ve Vsetíně. Vyučil se elektrikářem v MEZ Vsetín, po vojenské službě nastoupil do závodu MEZ do své profese. Po dvou letech odešel do Charity jako ošetřovatel v domácí péči. V roce 1994 nastoupil v Litoměřicích do konviktu a po roce začal v Olomouci studovat teologii. Vysvěcen byl v roce 2001. Působil ve Slavičíně a v Postřelmově u Zábřehu. V roce 2006 nastoupil v Chropyni a k ní dostal další farnosti. Z toho důvodu jej v neděli v Kyselovicích občas střídal i kroměřížský probošt P. Josef Říha, nyní nejvíce P. Václav Altrichter, v poslední době i nový kroměřížský děkan P. Josef Lambor a jiní.

Mše svatá při příležitosti 1. sv. přijímání v roce 2011.

V tomto roce provedla firma Rapos z Holešova pokrytí střeš na sakristii a na komůrce izolační folií proti zatékání vody. V roce 2009 navštívil Českou republiku papež Benedikt XVI. Jeho mše na letišti v Brně Tuřanech se účastnilo na 100 000 lidí mezi nimi i 7 poutníků z Kyselovic.

V lednu 2009 tragicky zahynul P. František Beníček. Pohřben byl v rodné Suché Lozi.

V květnu 2010 se v Kyselovicích uskutečnilo biřmování a to po 40 letech. Svátost udělil olomoucký arcibiskup Jan Graubner devíti mladým lidem. Přítomen byl i P. Sedlák, který s nimi přípravu k udělení svátosti začal. V říjnu oslavili 60 let společného života manželé Ludmila a Václav Skřebských. Oba se velmi zasloužili o kostel, zvláště paní Skřebská, která dělá kostelnici již mnoho let. Při obou slavnostech účinkoval sbor občanské besedy pod vedením Antonína Hudečka. Ve 3. čtvrtletí bylo v kostele instalováno nové vedení elektřiny v hodnotě 254.073 Kč. Prováděla firma Šimčák elektro s.r.o. z Kroměříže. Po poradě s farní radou zakoupil P. Putala nová světla – šest osmiramenných lustrů do lodí a dva šestiramenné lustry na kůr v hodnotě 78.960 Kč od firmy Ing. Zdeněk Kleprlík - Veste Glass.

V roce 2011 byla zdvojena okna na západní straně, aby jimi nezatékala voda při deštích. Cena činila 124.000 Kč. Byly uspořádány pouti do Křtin, na sv. Hostýn a do Zlatých Hor. V červnu byly u prvního svatého přijímání 4 děti. Obec nechala instalovat světlo, které večer osvětluje průčelí kostela.

V neděli 27. května 2012 si obec i farnost připomněli 120. výročí narození českého občana Kyselovic ThDr. Josefa Holubníčka. Slavnostní mši sv. celebroid generální vikář Arcidiecéze olomoucké Mons. Mgr. Josef Nuzík. Následovala krátká vzpomínka u pamětní desky na jeho rodném domě - dílo akademického sochaře Otmara Olivy. Odpoledne byl položen věnec na hrob P. Holubníčka a následovalo požehnání nově opravené sochy Panny Marie Bolestné. Účinkoval sbor Občanské besedy Kyselovice. U příležitosti 50. výročí chrámového sboru v Kyselovicích se konal benefiční koncert v neděli 3. června. Účinkoval pěvecký sbor Občanské besedy Kyselovice a Moravanu Kroměříž, Sbor ze Suché nad Parnou ze Slovenska, pěvecký sbor ZUŠ A. Dvořáka z Lipníku nad Bečvou, Rodinné pěvecké trio Radostových z Hlinska a Soubor žesťových nástrojů Herberta Novotného z Kroměříže.

Každoročně zajišťuje farnost Kyselovice Tříkrálovou sbírku, kterou vyhlašuje Charita. Tři skupiny koledníků vyberou mezi 8 až 10.000 Kč. Při slavnosti Božího Těla jde průvod násvi ke třem oltářům připraveným rodinami Holubníčkovou, Provazníkovou a Hánečkovou.

V letošním roce by měl kostel projít velkou rekonstrukcí, na níž farnost získala dotaci ze Státního zemědělského intervenčního fondu (SZIF) Ministerstva zemědělství ČR.

Marie Krejčířová

Socha sv. Jana Nepomuckého

Jan Nepomucký se narodil kolem roku 1340 v Pomuku. První písemná zmínka o Janovi se objevuje v roce 1369, kdy byl v Praze veřejným notářem. Studoval na pražské univerzitě a poté působil jako notář arcibiskupské soudní kanceláře. V roce 1380 byl vysvěcen na kněze. V roce 1393 došlo k otevřenému střetu mezi církví a králem Václavem IV. a Jan z Pomuku coby generální vikář byl zatčen a vyslýchán na mučidlech a 20. března 1393 utopen ve Vltavě. Janovo tělo bylo nalezeno v řece 17. dubna 1393. Kronikář Václav Hájek z Libočan, jehož dílo proslulo řadou nepřesností (je též „viníkem“ přejmenování Jana z Pomuku na Jana Nepomuckého a mylně uvádí i datum jeho úmrtí jako 16. květen 1383). Tyto nepřesnosti se pak dostaly i do kanonizační buly, kterou byl Jan Nepomucký prohlášen svatým dne 9. března 1729. Jeho památka se připomíná 16. května, a to nejen v Evropě, ale i v dalších zemích světa. Je uctíván jako patron české země, mučedník zpovědního tajemství a patron zpovědníků a lodníků, při přírodních pohromách a povodních. Jeho vyobrazení lze nalézt na mnoha místech, především na mostech.

Socha sv. Jana Nepomuckého z pol. 18. stol. od neznámého autora stojí v parku na návsi uprostřed obce. Přesnější datování není známo, neboť některé prameny hovoří i o druhé čtvrtině, některé o 60. letech 18. století. Je zhotovena z jemnozrného majetínského pískovce, sokl pochází z některého z blízkých pískovcových lomů. Na soklu je kartuš s nápisem, který je však zcela nečitelný. Kolem vlastní sochy je balustráda z omítnutých cihel s pískovcovými prvky a lemováním oválných okének. Je zapsána do seznamu státních kulturních památek od roku 1958. Socha byla zřejmě v minulosti několikrát opravována, jistě v roce 1879, 1926 a v roce 1984, kdy byla silně poškozena neznámým vandalem nejspíš na objednávku.

Socha sv. Jana však nestála na návsi odjakživa. Původně byla umístěna u mostu přes Říku vedle domu č. p. 81. Začátkem 20. století, mezi léty 1902- 1912 byla opravena a přemístěna Okrašlovacím spolkem Kyselovice na současné místo. Naposledy byla socha restaurována v roce 2001 ak. soch. Jiřím Lendrem, a v roce 2010 ak. soch. Jindřichem Martinákem.

Jan Štibora

Socha sv. Vendelína

Svatý Vendelín – patron pastýřů a poutníků, ochránce dobytka a polí, žil v dobách prvotní evangelizace Evropy v 6. století, pocházel ze Skotska, odkud tehdy vycházeli mnozí misionáři do střední Evropy. Podle legendy byl skotským královským synem a byl vychováván biskupem. Ve věku 20 let se rozhodl podniknout pouť do Říma, kde dostal požehnání od papeže. Pak se vrátil do Trevíru, kde se v okolí usadil jako poustevník, a aby měl nějakou obživu, sloužil jako pastýř u jednoho šlechtice. Tento šlechtic, když poznal, že jde o muže svatého, vystavěl mu poustevnu. Odtud ho povolali benedikтинští mniši z blízkého kláštera Tholey, protože si ho zvolili za opata. V tomto klášteře v roce 617 (nebo 614) také zemřel.

Socha sv. Vendelína od neznámého moravského sochaře je umístěna v obci u odbočky na Žalkovice. Je zapsána do státního seznamu kulturních památek od roku 1958. Socha stojí na vysokém čtyřbokém podstavci s volutovými křídly a na čtyřhranném soklu s letopočtem 1879, který od podstavce dělí profilovaná římsa. Podstavec je na čelní straně ozdoben kartuší s reliéfem pasoucích se zvířat a geometrickým zrcadlem s nápisem:

- 1768
- PAWEL HOLO
- TIK USNULW
- PANE FUNDA
- TOR STATUAE.

Reliéfne, motivem dekorativních střípců a palmet, jsou zdobeny i boky volut. Sv. Vendelín je zde prezentovaný jako představitel kláštera a učený muž s berlou a knihou. Při jeho pravé noze se choulí dvojice ovcí, které odkazují na jeho patronaci. Postava světce je vytesána ve stylu pozdního baroka z kvalitního maletínského pískovce, zatímco sokl je z hrubozrnného pískovce, jenž pochází pravděpodobně z některého z chřibských lomů.

Původní socha byla pořízena v roce 1768. Prostředky na její zhotovení byly pravděpodobně určeny závětí zesnulého fundátora Pavla Holotíka, jak uvádí nápis na čelní straně podstavce.

Pavel Holotík byl místní usedlík, a narodil se okolo roku 1700.

V roce 1879 původní sochu nahradila nyníější socha zhotovená sochařem Františkem Sedlářem z Kroměříže, jak uvádí zápis ve farní kronice, „přesně podle staré podoby“.

Od té doby byla socha ještě několikrát opravena, a 24. října 1926 byla vysvěcena prvním kyselovským farářem P. Františkem Černým. Nelze však s jistotou říci zda byla vysvěcena vůbec poprvé, anebo jen po předešlé opravě.

Na přelomu 70. a 80. let minulého století se objevily snahy o přemístění sv. Vendelína do parku za kostelem. V roce 1995 byla na NPÚ podána žádost OÚ Kyselovice o přemístění sochy na stejné místo z důvodu demolice vedlejšího domu č. p. 131. Na doporučení NPÚ bylo na štěstí od přemístění upuštěno a památka zůstala na původním místě, v diagonále křižovatky při cestě, kudy byl v minulosti hnán dobytek z obce na pastvu. Dodnes je tedy, byť skrytým, nositelem historické informace. Naposledy byla socha restaurována v roce 2001 ak. soch. Jiřím Lendrem z Prahy, a v roce 2010 ak. soch. Jindřichem Martinákem z Uherského Hradiště.

Jan Štibora

Boží muka

Boží muka patřila k typickému obrázku našeho venkova již od 14. století, kdy se o nich objevují první zprávy. Tyto drobné stavby ve tvaru sloupu (přes 2 m vysokého) stávaly obvykle na rozcestí v polích nebo i na návsi, či volně v krajině. Sloup nebo pilíř byl zakončen někdy stříškou, pod níž byl výklenek na obraz či reliéf umučeného Krista, na vrcholu pak opatřen často křížkem. Mají symbolizovat sloup, u nějž byl z rozhodnutí Pontia Piláta bičován Kristus. Od poloviny 18. století můžeme datovat první zděná a omítnutá boží muka, i když některá mohou být i starší. Boží muka se stavěla na památku šťastných i nešťastných událostí, které se většinou staly právě na tomto místě. Byla projevem díky za odvrácení neštěstí, moru, či za usmíření sporu o majetek mezi sousedy a vrchností.

Boží muka před rokem 1937 na vyvýšeném místě u rozcestí polních cest.

Žádnou písemnou zmínku o existenci božích muk v katastru naší obce sice nemáme, ale lze je s jistotou doložit z mapy I. Vojenského (josefovského) mapování z let 1764-1768. Stávala za obcí na jihovýchod směrem k Břestu.

Na mapě II. vojenského mapování (Františkovo) 1836-1852 je již patrná přesná poloha božích muk, na rozcestí polních cest.

Na tomto místě stála boží muka až do roku 1937, kdy byla v rámci scelování pozemků přemístěna asi o 50 metrů na západ k nově zřízené polní cestě. Místní kronika o tom píše:

Scelováním kyselovských pozemků nastal stav, že „boží muka“, která byla v tratích u Hraničných, dostala se do středu pozemku nově přiděleného paní Havlíčkové-Šantové čís. 52 v Kyselovicích, musela být přemístěna asi o 60 m od původního místa do rohu role uvedené majitelky Havlíčkové. Nové místo ochotně přidělila majitelka pozemku a dne 29. července 1937 počal pan stavitel F. Flora z Chropyně práce s odstraněním staré Boží muky a postavením této v témže slohu a podobě na nové místo. Při kopání byl přítomen sám p. stavitel, kronikář Rudolf Olšanský a předseda scelovacího výboru Josef Janáč. Před bouráním byla Boží muka ofotografována. Pak byla rozbořena část nad zemí a poté kopáno v zemi. Základy byly z kamene a vrch z velkých pálených cihel. Celá stavba nasvědčovala, že není starší než 150 roků. Vyvýšené místo dávalo tušit, že pod základy mohou být uloženy pozůstatky těl z válek aneb z obětí a následků válečných. Nenašlo se však nic, ač bylo kopáno hluboko pod základy. Boží muky bývaly však stavěny velmi často na památku, že kraj přežil buď hrůzy válečné, aneb hrůzy těžkých nemocí. Jest tedy potvrzena domněnka, že v naší obci po

Poloha na mapě z roku 1764-1768

těžkých hrůzách moru, cholery, či jiné těžké choroby, občané postavili památník, jenž nazval „Boží muka“, a který byl jim vzpomínkou na těžké doby. Ve výklencích, obrácených ke čtyřem stranám světovým, bývaly dávány a raženy křížky a obrazy svatých, což nasvědčovaly nalezené mnohé hřeby a skoby. Boží muka často bývala líčena ponejvíce barvou bílou, ale i žlutá a modrá se vyskytovala. Nánosů líčení napočítáno až 47. Nová Boží muka postavena nákladem 1000 Kč místním scelovacím výborem. Dovníť vepsán pamětní list, který líčí na pergamentu dnešní politickou situaci naší republiky a líčí důvody, proč byla Boží muka přemístěna. Pamětní spis končí slovy:

Dnešní žijící generace činí následující odkaz všem, kteří přijdou, aby vedly osudy obce a našeho kraje: „Budte svorní, milujte svou vlast, milujte národ československý, milujte půdu, která Vás živí, neboť z hroudy jsme všichni stvořeni a hrouda bude nás i Vás krýt až dokončena bude pouť životní!“

V obecní kronice se v zápise asi z roku 1925 píše: „Boží muka“, z dob 30 leté války, na rozcestí k Hraničným, doplněna hroby z dob válek Napoleonských, ukazuje místo, kde byli pochováni 4 Prusáci.

Podle zápisu v církevní matrice z roku 1866, však byli tito vojáci pohřbeni u kříže při farském poli, tj. za Vlkošem u silnice směrem na Přerov.

V roce 2009 prodělala boží muka generální opravu, včetně úpravy nejbližšího okolí. Restaurování provedl ak. soch. Jindřich Martinák. Škoda jen že nebyla uvedena do podoby před přemístěním v 30 letech.

Jan Štibora

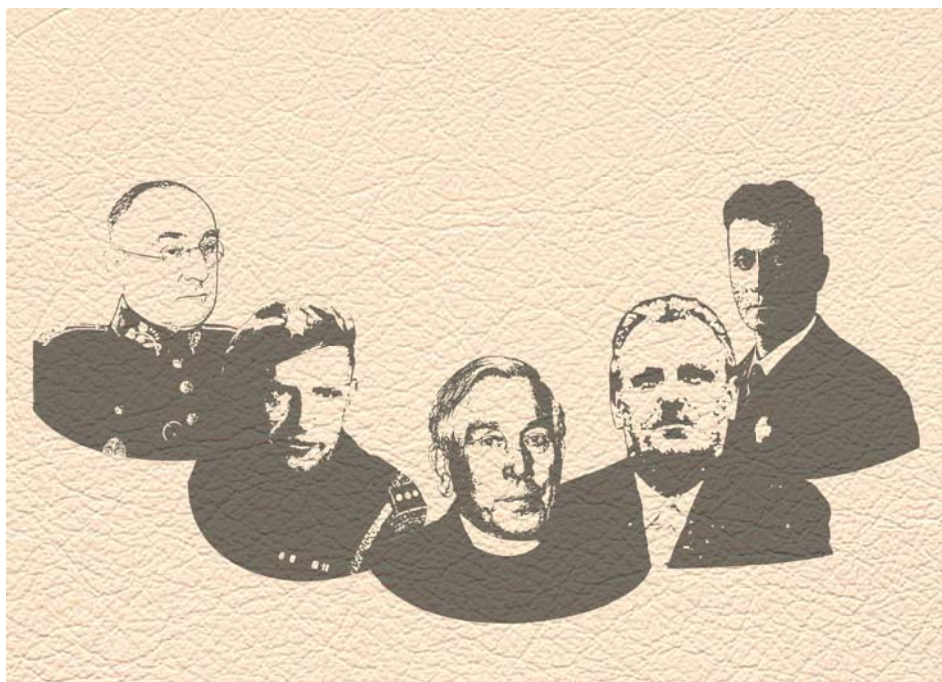

Poloha na mapě z roku 1836-1852

Boží muka v roce 2013.

ČESTNÍ OBČANÉ OBCE KYSELOVICE

František Říkovský

kyselovský starosta

(*1859 – †1925)

Listina o udělení čestného občanství 1. strana.

Listina o udělení čestného občanství 2. strana.

František Říkovský byl rolník z Kyselovic, který hospodařil na usedlosti čp. 41. Obhospodařoval 100 měřic (20 ha) půdy a patřil k největším sedlákům v obci. Nepřetržitě, celých 20 roků zastával úřad starosty v obci (1898 – 1918). Byl velmi váženou osobností.

Narodil se manželům Říkovským v selském stavení č. 41. Měl dva sourozence:
- bratr Josef Říkovský – bydlel na čp. 10. Jeho manželka, rodným jménem Sládečková pocházela z č. 55

- sestra Anežka Říkovská, provdaná Zavřelová na Kanovsko.

František Říkovský – starosta se narodil roku 1859. Za manželku měl Antonii Sládečkovou z Říkovic.

Ze vzpomínek autora:

Manželé Říkovští neměli žádné vlastní děti. Do výchovy přijali devítiletou školačku Marii Zapletalovou. V jakém vztahu byla k Říkovským, nevím. Oslovovala je kmotře a kmotro. Za každý potřebný dar líbala kmotře ruku. Dostalo se jí dobrého a pečlivého vychování ve víře v Boha, v práci, v kuchyni i úklidu. Vychovávali ji až do dospělosti a vypravili ji také do života v manželství. V roce 1933 se Marie provdala za Jana Hudečka. Bydleli v domě č. 87 - byli to moji rodiče.

Starosta František Říkovský byl v červnu 1917 za zásluhy o rozvoj obce jednomyslně zvolen zastupitelstvem obce „Čestným občanem Kyselovským“.

Zasloužil se zejména o postavení kostela a zřízení duchovní správy, zřízení mlékárny, záložny Reiffeisenské, Občanské besedy Kyselovské, odvodnění pozemků, stavbu silnice do Žalkovic a cestu Hradeckovou (název Hradecká je zřejmě odvozen od slova „hradska“ = slovensky cesta), aj.

28. prosince 1916 propůjčil císař rakouskouherský svým nejvyšším rozhodnutím starostovi obce Kyselovice panu Františku Říkovskému „Válečný kříž III. stupně“ za zásluhy.

Soudobý tisk o tom napsal:

Dne 13. května 1917 byl odevzdán našemu zasloužilému starostovi panu Františku Říkovskému, č.41 „Válečný kříž“ za občanské zásluhy. Bylo to první podobné vyznamenání v okrese. Válečný kříž odevzdával před gruntem starostovými pan císařský a královský okresní hejtman z Kroměříže dr. Viktor Menzel za asistence p. starosty kroměřížského dra. Bartáka a vldp. probošta a poslance dr. A. C. Stojana z Kroměříže i všech místních úřadů a obecnstva. Pak byl průvod s hudbou do kostela, kde měl slavně službu Boží a slavnostní kázání vdp. probošt dr. Stojan. Potom se šlo do školy, kde byl slavnostní akt poznačen a nakonec zakončen váleční době přiměřenou domácí hostinou u p. starosty. Počasí bylo v

ten den překrásné. Stromy v tom nejlepším květu. Osada byla sám květ a sám prapor.

František Říkovský zemřel 4. července 1925. Pohřební obřady vykonal Karel Wisnar, světící biskup olomoucký za účasti mnoha okolních farářů. Zemřelý byl velkým dobrodincem kyselovského kostela. Daroval hlavní oltář, boční oltář s „Božím hrobem“, barevné okno v presbytáři, hlavní mramorový kříž na hřbitově a další. Tělesné pozůstatky jsou uloženy v jejich rodinné hrobce na kyselovském hřbitově.

Listina o udělení válečného kříže.

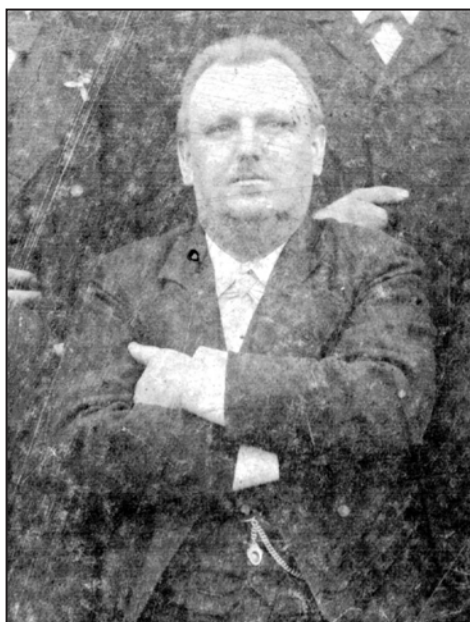

„Kříž na hřbitově z carrarského mramoru, pořízen z odkazu Anny Říkovské, výměnkářky z č.41“.

Antonín Tihelka

nadučitel

(*1860 - † 1940)

Antonín Tihelka nastoupil v Kyselovicích jako řídicí učitel v srpnu r. 1897. Učitelské místo zastával až do roku 1925.

Významné místo zastával i ve společenském, kulturním a hospodářském životě obce. Byl tajemníkem obecního úřadu.

Byl jedním z iniciátorů zřízení zdejší mlékárny. Na jejím zbudování pracoval společně se starostou obce Františkem Říkovským. Pro mlékárnu navrhl zdejší zámek s rozlehlými hospodářskými budovami a dvorem.

Byl vlivnou osobností při stavbě kyselovského farního kostela. Byl také členem Občanské besedy kyselovské.

Antonín Tihelka bydlel v učitelském bytě místní školy. Měl celkem tři syny - Vladimíra, Oldřicha a Antonína.

Oba nejstarší synové narukovali do I. světové války a oba padli. Jejich jména jsou na pomníku padlých kyselovských občanů:

Vladimír Tihelka M.U.C. – lékař (*1891 – padl 1914)

Oldřich Tihelka M.V.C. – veterinární lékař (*1893 – padl 1918)

Ztráta dvou synů byla velmi citelná a silně ovlivnila jeho další život.

Třetí syn – Antonín Tihelka měl právnické vzdělání a pracoval v Olomouci jako advokát.

Školní třída cca 1920 - řídicí Tihelka vlevo, učitel Heteša vpravo.

Po skončení učitelského působení v Kyselovicích se přestěhoval do Záhlnic, odkud pocházela jeho manželka Františka. Tam také zemřel a je pohřben na místním hřbitově. Na náhrobku je označen jako „Čestný občan obce Kyselovické“.

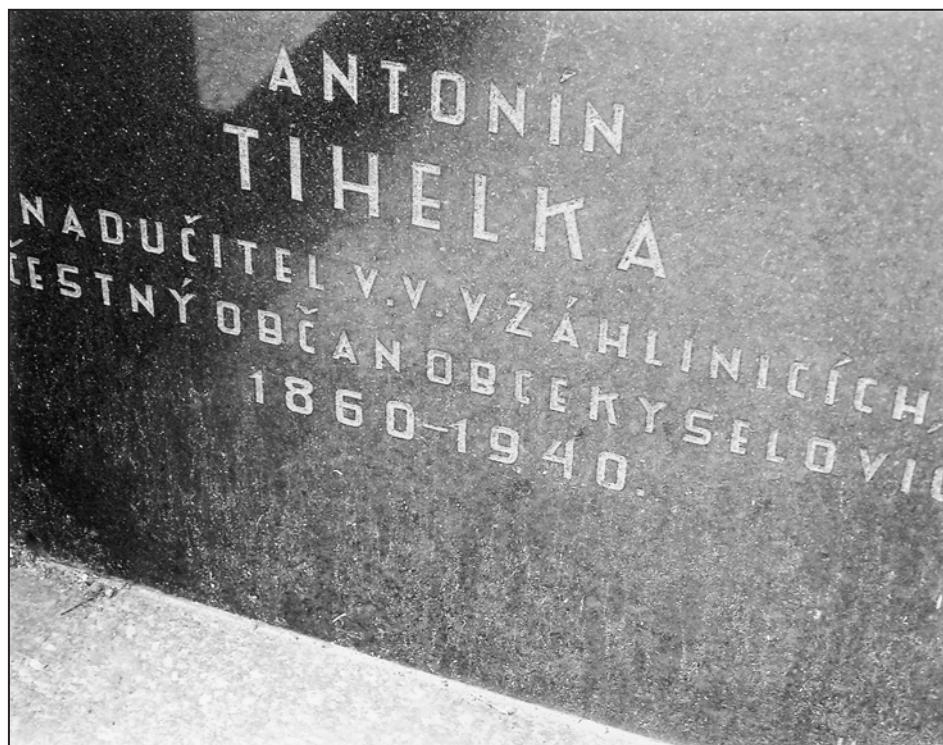
Písemné doklady o udělení čestného občanství nebyly nalezeny.

Sám na tuto dobu vzpomíná takto:

„V srpnu 1897 jsem nastoupil jako řídící učitel v Kyselovicích. Představil jsem se školním a obecním úřadům a pak jsem byl podle tehdejšího zvyku zaveden na kyselovský zámek, kde mě přijal revírník Ignác Busch. Mimo zámek mě zaujaly hospodářské budovy s velikým dvorem. Tohoto nevyužitého chátrajícího objektu je škoda! Myslel jsem při tom na zdejší rolníky. Znal jsem dobře mlékárnu v Záhlnicích. Dojžděl jsem tam po několik roků ke Skopalíkům za svou pozdější chotí, znal jsem úsudek záhlnických rolníků, kteří si mlékárnu velmi chválili. Navrhl jsem panu starostovi Františku Říkovskému, který byl člověk podnikavý a houževnatý, aby se v zámku vybudovala mlékárna“.

Kyselovská mlékárna - v pozadí budova zámku.

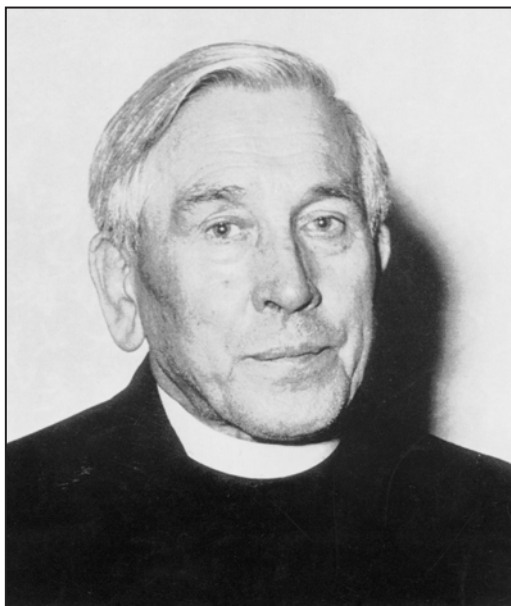

Pomník na hřbitově v Záhlnicích.

ThDr. Josef Holubníček

středoškolský profesor náboženství

(*1892 - † 1976)

TRNITÁ ŽIVOTNÍ CESTA ThDr. Josefa HOLUBNÍČKA

- kyselovského rodáka, čestného občana Kyselovic, profesora náboženství na středních školách, metropolitního kanovníka olomouckého, etc.

Narodil se 26. března 1892 v Kyselovicích v č.53.

- ❖ v letech 1898 - 1904 navštěvoval obecnou školu v Kyselovicích
- ❖ v letech 1904 - 1912 studoval na arcibiskupském gymnáziu v Kroměříži
- ❖ v letech 1912 – 1916 bohoslovecká studia na bohoslovecké fakultě v Olomouci
- ❖ 5. 7. 1916 byl vysvěcen na kněze
- ❖ 16.července 1916 sloužil v Kyselovicích svoji primiční mši svatou

Soudobý tisk o tom napsal:

Dne 5.července 1916 byl vysvěcen na kněze J. Eminencí právě nastoleným p. kardinálem první kněz z Kyselovic P. Josef Holubníček z čísla 53 a dne 16.července měl své prvotiny – primicie, tedy první v Kyselovicích.

Třeba čas válečný, tato první a vůbec řídká slavnost musila býti důstojně oslavena.

Foto rodiny z roku 1935 – Dr.Holubníček (uprostřed), Stanislav Indrák a Františka Indráková roz. Holubníčková (dole) a sestra Anežka Holubníčková a synovec Stanislav Indrák (vpravo).

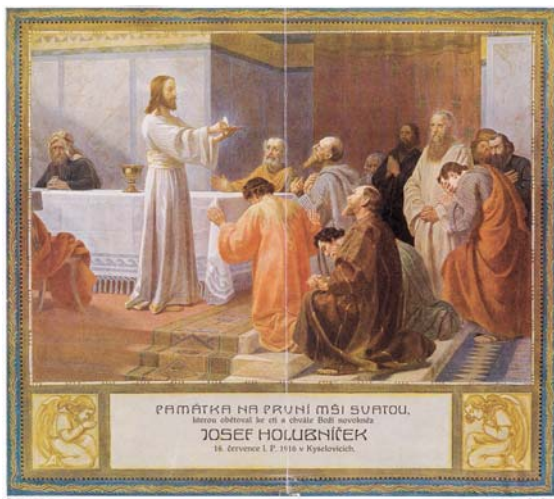
Dne 5.července k večeru přijel od vlaku z Říkovic a očekáván a přivítán místním farářem jakož i velikým množstvím farníků – spolurodáků na začátku obce od Žalkovic. Pak v krásném průvodu veden do kostela, kdež vše ukončeno sv. požehnáním.

V neděli na primicie bylo velice příjemno. Kazatelem primičním byl pan probošt a poslanec z Koměřiče Dr. Stojan, s ním přijeli na primicie p. kanovník kroměřížský P. Jan Láska, bývalý arcikněz, děkan a farář v Horní Moštěnici. Z Kroměříže také dojeli: rodák žalkovský P. F. Netopil, k.a. rada a ekonom chlapeckého semináře a s ním pan Dr. Blažek k.a. rada a profesor k.a. gymnázia. Z okolních velebných pánů přišli páni faráři ze Žalkovic, z Bochoře, z Vlkoše a Chropyně i s kaplanem, p. prob. Stojan, rodák z Věžek, tři novokněží – spolužáci a čtyři bohoslovci z okolí. Takže za té velké drahoty a dosti již citelného nedostatku, měli se rodičové p. primicianta již co starat a kapsu pořádně otevřít. Ale všechno šťastně se odbylo a všichni jistě byli spokojeni. Farníci jistě budou vzpomínat na první primicie v Kyselovicích dne 16.července 1916.

- ❖ od 1.8. 1916 v duchovní správě jako kooperátor v Místku
- ❖ od 1.3. 1917 byl ustaven ve školské službě: nejdřív jako zatímní učitel náboženství na německé obecné dívčí škole v Moravské Ostravě
- ❖ od 16.12. 1919 profesorem náboženství na českém státním gymnáziu v Přerově
- ❖ od 1.11. 1920 na občanské škole v Petřkovicích na Hlučínsku
- ❖ od 1.2. 1930 v Olomouci jako státní profesor na české státní reálce

Novokněz P. Holubníček.

Památka na první mši svatou.

Úryvek článku **Osobnosti Slovanského gymnázia (1)** – **Hanácké noviny 28.3.1992:**

Ve stínu významných výročí tohoto roku vzpomeneme letos 125. výročí založení prvního českého gymnázia na Moravě – Slovanského gymnázia v Olomouci.

ThDr. Josef Holubníček

Dne 26. března letošního roku by se dožil sta let rodák z Kyselovic u Kroměříže profesor ThDr. Josef Holubníček. Na Slovanském gymnáziu působil v letech 1936 – 1950, s výjimkou let válečných. Pro své ryzí vlastenectví, zásadové postoje a nezlomný charakter byl velkou morální autoritou. Jako významný činitel protifašistického odporu byl jedním z prvních olomouckých občanů zatčených gestapem a po celou válku vězněn v koncentračních táborech, kde na něm prováděli sadistické pokusy s malárií. Po návratu z koncentráku a po vyléčení opět působil v pedagogickém sboru Slovanského gymnázia. Na rozdíl od jiných se však rozhodně postavil na odpor komunistickému řádění po únoru 1948. Byl odvláčen StB a v roce 1950 protiprávně odsouzen za údajnou vlastizradu do v padesátých letech smutně proslulých Valdic a Leopoldova. Avšak ani tam nepřestal usilovat o vítězství pravdy a demokracie. Jeho dobrovolné odříkání se části stravy ve prospěch spoluvězňů se slovy „Jez, jsi mladší, musíš to přežít a ještě hodně udělat, já už mám trening z koncentráku!“, pomáhalo přežít a bylo velkou morální vzpruhou. Z vězení byl dr. Holubníček propuštěn teprve v roce 1960 na tlak mezinárodních organizací, inspirovaných jeho bývalými spoluvězni z Dachau. I ve vysokém věku pak denně mnoho hodin překládal, psal a ilegálně organizoval rozšiřování křesťanských samizdatových textů. Finanční odškodnění za utrpení v koncentračním táboře, poskytnuté Mezinárodním Červeným křížem v Ženevě, v celém rozsahu věnoval na výrobu rozkradených a zničených zvonů v kyselovickém kostele. Rehabilitace ani jmenování čestným občanem své rodné obce se nedožil. Zemřel v Rokytnici v roce 1976.

Životní osud našeho bývalého kolegy a profesora dr. Holubníčka byl mimořádně krutý. Jeho statečné postoje, jimiž čelil fašistické i komunistické zvůli, patří na čestné místo v historii Slovanského gymnázia. Aktuálně oslovují i každého z nás.

- ❖ 5. 3. 1933 pohřbíval v Kyselovicích Josefku Černoškovou
- ❖ 20. prosince 1934 byl slavnostně promován na doktora teologie – byl prvním knězem a doktorem bohosloví z Kyselovic
- ❖ od 1.9. 1936 na českém státním, nyní Slovanském gymnáziu v Olomouci
- ❖ 13. února 1938 – posvětil Dr. Holubníček v kostele v Kyselovicích nově po-

řízenou sochu sv. Terezičky. Při slavnosti kázal docent bohoslovecké fakulty ThDr. Josef Hlouch

- ❖ 4. 9. 1938 – hodky a památka 150 letého trvání zdejší školy. Při mši svatě kázal zdejší rodák Dr. Holubníček.
- ❖ 1. 9. 1939 byl v Kyselovicích za svůj odmítavý postoj k okupaci naší země fašistickým Německem zatčen gestapem a bez vyšetřování jako rukojmí odvezen do koncentračního tábora v Dachau. Vězněn byl i v dalších koncentračních táborech, a to až do osvobození v roce 1945.
- ❖ po osvobození se vrací jako profesor náboženství zpět na Slovanské gymnázium v Olomouci.
- ❖ 1. 10. 1949 měl v Kyselovicích pohřební řeč při pohřbu místního faráře P. Josefa Hachly.
- ❖ V padesátých letech 20. století byl zatčen komunistickou mocí, označen za agenta Vatikánu a odsouzen na 8 let do vězení. Čtyři roky byl vězněn ve Valdicích, potom v Leopoldově.
- ❖ 9. 5. 1960 byl propuštěn na amnestii po sedmiletém věznění. Státní souhlas k výkonu kněžské služby nedostal, a tak slouží mši svatou tajně „za zavřenými dveřmi“.
- ❖ Dostal finanční odškodnění od Mezinárodního červeného kříže za pokusy s malárií, které na něm konali v nacistických koncentračních táborech. Celou částku věnuje na pořízení nových zvonů, které obci vzala 2. světová válka.
- ❖ V třetí neděli adventní roku 1970 posvětil ThDr. Josef Holubníček nové zvony pro farní kostel sv. Andělů Strážných v Kyselovicích.
- ❖ V roce 1966 přijal přístřeší u Dcer sv. Františka z Assisi v Rokytnici u Přerova jako spirituál. Tam také 24. 7. 1966 oslavil své zlaté kněžské jubileum – 50 let kněžství
- ❖ 5. 6. 1976 po desetiletém pobytu u sestřiček v Rokytnici dotlouklo jeho statečné srdce.
- ❖ 10. 6. 1976 pohřeb v rodných Kyselovicích. Za hlasu zvonů ho na poslední cestě doprovodila široká veřejnost a na 150 kněží a řádových sester. K poslednímu odpočinku byl uložen do kněžské hrobky na místním hřbitově.

V Kyselovicích už jeho pamětníků ubývá, ale zvony na věži našeho kostela vyzvánější dál a připomínají nám jeho odkaz – bezmeznou lásku k Bohu a k lidem.

„..... jeho žítí a zemřítí byl K r i s t u s.“

(Životní krédo Dr.Holubníčka)

Diplom o udělení titulu doktor theologie.

Oslava 50 let kněžství v Rokytnici.

Generál Rudolf Hanák
brigádní generál Československé armády
(*1883 - † 1964)

Pátrání po generálu Rudolfovi Hanákovi

Po velkém úsilí paní starostky a značném pochopení úřadů a vojenských historických ústavů v Praze a Bratislavě, se nám podařilo sestavit obraz vojenské kariéry našeho rodáka – čestného občana Rudolfa Hanáka i s jeho fotografií.

Vojenský historický ústav Bratislava vydal obsáhlou publikaci „Elita armády. Československá vojenská generalita 1918 – 1992“. Strana 208 je věnovaná jeho osobě. Autorem je Alex Maskalík.

E-mailová zpráva od Alexe Maskalíka:

Zdravím Vas pani starostka, takze pribudlo zopar kamienkov do Vasej publikacie o cestnych obcanych Kyselovic – aspon teda u generala Rudolfa Hanaka. Zomrel 12. 4. 1964 v Brne a jeho fotka se nachadza v Archive Narodniho muzea Praha. Posielam fotku k nahladu.

Alex Maskalik

Vojensky historicky ustav Bratislava

HANÁK, Rudolf

* 13.04.1883, Kyselovice (Kroměříž) † 12.04.1964, Brno

národnost: československá (česká)

Vzdelanie civilné:

1923 – 1924 železničný kurz, Železničná odborná škola Olomouc

Vzdelanie vojenské:

1899 – 1902 Kadetná škola vlastibrany Viedeň

1907 – 1910 Válečná škola Viedeň

1919 – 1920 Vysoká škola válečná Paříž

1931 kurz pre vyšších veliteľov Praha

Hodnostný postup:

major gšt. 01.04.1919

podplukovník gšt. 22.12.1922

plukovník gšt. 04.05.1928

brigádný generál 21.02.1933

Priebeh profesionálnej vojenskej služby:

rakúsko-uhorská branná moc:

11.1903 – 11.1918 dôstojník z povolania (por.) > základné funkcie (náčelník štábu brigády, kpt.)

československá branná moc:

11.1918 – 06.1923 základné funkcie (dočasný náčelník štábu ZVV Brno)

10.1923 – 12.1927 železničný traťový veliteľ v Brne

01.1928 – 10.1929 čs. vojenský pridelenec v Berlíne

11.1929 – 09.1930 veliteľ p.pl. 13 (dočasný), 13. pešia brigáda, 7. divízia, ZVV Brno

09.1930 – 09.1934 náčelník štábu ZVV Praha

09.1934 – 09.1936 zást. veliteľa ZVV Brno

09.1936 – 12.1937 veliteľ 6. divízie (do 12.1936 dočasný), III. zbor, ZVV Brno > výslužba

(za mobilizácie veliteľ etapy II. armády, v čase vojny domáci odbojár > 1941 – 1945 väznený)

[208]

Rudolf Hanák se narodil 13. dubna 1883 v Kyselovicích, v rodině Josefa Hanáka.

Nadučitel Josef Hanák, otec generála Hanáka byl také zajímavá osobnost. Narodil se 14. listopadu 1838 v Ivanovicích – okr. Vyškov, manželka Marie, narozená 5. ledna 1839 ve Zdounkách, bydleli v Kyselovicích č. 64 (školní budova).

Jejich děti narozené v Kyselovicích:

Anežka	14. 2. 1864,	studentka privátní školy v Přestavlkách
Božena	25. 2. 1866	
Bohumír	27. 1. 1868,	student, později ředitel měšťanské školy v Hranicích
Cyril	9. 5. 1870	
Josefa	19. 3. 1872	v roce 1937 žila ve Valašském Meziříčí
Josef	24. 2. 1874	
Marie	22. 8. 1877	
Rudolf	13. 4. 1883	

Nadučitel Josef Hanák, nastoupil do naší obce jako řídicí učitel 12. března 1861 a působil v Kyselovicích 36 let, až do roku 1897.

Stal se duchovním vůdcem a zakladatelem zdejšího čtenářského spolku „Občanská beseda“ v roce 1893. Byl to spolek nepolitický, všestranný a soustřeďoval obětavé lidi dobré vůle, kteří toužili po vzdělání. Občanská beseda měla svoji knihovnu, která se po roce 1918 stala základem obecní knihovny. Pořádila také jeviště, na kterém členové často hrávali oblíbené a poučné kusy. Josef Hanák byl také aktivním členem pěveckého spolku MORAVAN v Kroměříži. V pamětní publikaci vydané na památku slavnosti posvěcení Moravanského praporu v roce 1865, je Josef Hanák, národní učitel v Kyselovicích uveden jako „účinkující úd Moravanu“.

O jeho synu generálovi Rudolfovi Hanákovi – čestném občanu obce Kyselovice, zde uvádíme zprávu o jeho studiu a vojenské kariéře, kterou jsme získali z Vojenského historického ústavu v Praze:

Rudolf Hanák se narodil 13. dubna 1883 v obci Kyselovice, okr. Kroměříž. Po ukončení studia na českém gymnáziu v Kroměříži nastoupil v roce 1899 na Zeměbraneckou kadetní školu do Vídně. Po jejím absolvování byl jako důstojnický zástupce přidělen k pluku tyrolských střelců č. III do Bolzana. Zde nejprve po tři roky vykonával funkci velitele čety a následně velel pevnůstce Heidede v Dolomitech. Již v roce 1903 byl povýšen na poručíka a v roce 1907 následovalo jeho přemístění na Válečnou školu do Vídně. Po třech letech studia, během kterého byl v roce 1909 povýšen na nadporučíka, se stal příslušníkem štábu litoměř-

řické 26. zeměbrancecké divize. Na jaře 1911 byl přemístěn ke štábu 88. brigády tyrolských střelců do Bolzana. Zde se příliš dlouho nezdržel a na podzim téhož roku byl přeložen k zeměbranceckému pěšímu pluku č. 21 do Sv. Hypolitu. Zde prošel funkcemi velitele čety, zatímního velitele roty a plukovního mobilizačního referenta. Po vypuknutí války odešel s mateřským útvarem na bojiště, kde coby novopečený kapitán působil jako první plukovní pobočník. V červnu 1915 byl přemístěn ke štábu 87. zeměbrancecké brigády, ale po třech měsících se vrátil ke svému pluku. Koncem roku 1917 byl zraněn, načež následovalo léčení v nemocnici a přidělení k náhradnímu praporu do Brna, kde řídil výcvik nováčků. Od jara 1917 sloužil ve Vídni jako přednosta organizační skupiny u náčelníka doplňování císařské armády. Do pole se vrátil na jaře následujícího roku, kdy byl přidělen k velitelství 50. pěší divize jako náčelník jejího štábu. Stejnou funkci zastával od léta 1918 u 161. domobrancecké brigády.

Do čs. armády se přihlásil po svém návratu z fronty a byl ustanoven posádkovým velitelem v Kroměříži. Již počátkem listopadu 1918 ale nastoupil službu jako náčelník štábu Zemského vojenského velitelství Brno. V dubnu 1919 byl povýšen na majora a v listopadu téhož roku následovalo vyslání ke studiu na Vysokou školu válečnou do Paříže. Po svém návratu se v září 1920 stal učitelem v Kurzu pro výchovu důstojníků generálního štábu v Praze. V říjnu 1922 nastoupil povinnou praxi u vojsk, kterou strávil jako velitel praporu u pěšího pluku 39 v Petržalce. V prosinci 1922 se stal podplukovníkem. V červnu 1923 přešel na Zemské vojenské velitelství v Bratislavě, kde zastával funkci přednosty 4. (etapního) oddělení štábu. Již po třech měsících byl přemístěn k Železničnímu traťovému velitelství do Brna, jehož velitelem zůstal až do konce roku 1927. Počátkem následujícího roku byl jako vojenský atašé vyslán k našemu velvyslanci do Berlína, kde ho v květnu 1928 zastihlo povýšení na plukovníka. Ze zahraničí se vrátil v listopadu 1929 a následně převzal velení pěšího pluku 13 v Šumperku. Po té od září 1930 působil jako náčelník štábu Zemského vojenského velitelství v Praze a o čtyři roky později se stal zástupcem jeho velitele. V únoru 1933 dosáhl hodnosti brigádního generála. V září 1936 byl ustanoven velitelem 6. divize v Brně, v jejímž čele setrval až do svého odchodu do výslužby k 1. 1. 1938. V průběhu všeobecné mobilizace čs. armády během mnichovské krize byl povolán k vojenské činné službě do Brna a na přelomu září a října 1938 působil jako velitel etapní služby II. Armády.

Po německé okupaci se od srpna 1939 zapojil do činnosti odbojové organizace „Obrana národa“, přičemž mimo jiné spolupracoval také s gen. Lužou. Na sklonku září 1941 byl ve svém brněnském bytě zatčen gestapem a uvězněn v Kounicových kolejích. Počátkem července 1942 byl převezen k dalším výslechům do Drážďan a v prosinci k soudu do Vratislavi. Trest šesti let káznice

mu byl vyměřen v únoru 1943, načež následovala deportace do Grass Strehlitz. Po těžkém plicním onemocnění byl v srpnu 1944 přemístěn na Mírov, kde byl vězněn až do osvobození. Útrapy, které během věznění prožil, se na jeho zdraví projeví 30 %ní invaliditou. Osudy generála Hanáka po roce 1945 nejsou zná-
mé.

Obec Kyselovice navštívil osobně v letech 1933, 1937 a 1945. O návštěvách je v obecní kronice zápis s vlastnoručním věnováním vzácného hosta.

- Roku 1933 navštívil Kyselovice jako náčelník štábu zemského vojenského velitelství v Praze. Bylo mu 50 roků.
- Roku 1937 navštívil Kyselovice jako velitel 6.divize brněnské.
- Roku 1945 v září o kyselovských hodech.

Pamětní lípa a socha sv. Jana Nepomuckého na návsi v Kyselovicích.

Josef Hudeček

příslušník zahraničního vojska za II. světové války

(*1913 - † 1986)

Narodil se v Kyselovicích č. p. 81 dne 22. prosince 1913 jako syn malorolníka Antonína Hudečka a jeho manželky Františky, roz. Klimkové.

V roce 1939 pracoval ve Škodovce v Dubnici nad Váhom na Slovensku. Po okupaci Čech a Moravy a vytvoření tzv. Slovenského štátu uprchl v srpnu roku 1939 do Polska. Po vyšetřování byl odeslán do sběrného tábora v Novém Targu, potom do Krakova a posléze do výcvikového tábora v Lešně. Po vypuknutí německo-polského válečného konfliktu zůstalo v Polsku asi 900 československých vojáků, příslušníků tzv. České a slovenské legie. Tato vojenská skupina se ještě před vznikem války rozdělila. Větší část, které velel podplukovník L. Svoboda, čítala asi 700 osob. 18. září 1939 vešla ve styk se sovětskými vojsky a byla na sovětském území formálně situována. Během dalších měsíců však sovětská odpovědná místa souhlasila s tím, aby českoslovenští činitelé zorganizovali postupný odchod těchto vojáků na Západ (Francie). Třetí transport, jenž opustil sovětskou půdu koncem června 1940 se však již na místo určení nedostal. Bylo rozhodnuto, že tato skupina vojáků zabezpečí organizační stavy nově vznikající československé zahraniční jednotky.

Josef Hudeček se s dalšími příslušníky lodí, která vyplula z přístavu Oděsa, dostal do palestinského přístavu Haifa.

Tam se začala organizovat vojenská jednotka a výcvikové středisko. Čs. ministerstvo národní obrany v Londýně povolilo novou organizaci a depeší z 21. září 1940 upřesnilo právní postavení československého vojska na Středním východě. Stalo se součástí „Jednotné československé armády ve Velké Británii. Dne 28. října 1940 nastoupila jednotka v pečlivě upravených uniformách a v plné zbroji ke slavnostní přehlídce.

K 1. listopadu 1940 byla ustavena „Československá skupina na Středním východě“. Z velitelství 4. pěšího pluku se zřídilo Československé výcvikové středisko – Východní. Velitelem se stal plukovník Koreš.

Namísto prvního praporu 4. pěšího pluku se zrodil Československý pěší prapor 11 – Východní. Velitelem byl jmenován podplukovník Karel Klapálek. Těchto organizačních proměn a výcviku se zúčastnil také Josef Hudeček.

Na jaře roku 1941 vyslal Hitler vojenské jednotky do bojů v severní Africe. Expediční sbor byl sestaven ze dvou divízi a velel mu generál Ervin Rommel. Dne 31. března 1941 zahájil Rommel svou ofenzivu a postupně porážel britská vojska. V létě 1941 stál Rommelův Afrika – Korps před branami Egypta. Britské velení stahovalo do předních linií všechny bojeschopné jednotky. Rovněž 11. československý pěší prapor, jehož byl Josef Hudeček příslušníkem, byl konečně uznán za bojovou jednotku. K 1. červnu čítal prapor celkem 759 příslušníků. Byly postaveny všechny předepsané pěší roty a každá z nich měla 126 mužů. Všichni, kromě několika desítek nováčků ve 4. rotě byli přijatelně teoreticky i prakticky vycvičení a připraveni k bojovým úkolům. Čs. vojsko se zúčastnilo celé řady bojových akcí v Sýrii.

21. října 1941 se prapor lodí přesunul do obklíčené pevnosti – do přístavu TOBRUK. Ten měl spolu s dalšími jednotkami hájit Tobruk proti snaze Němců, dostat do své moci tento důležitý přístav pro zásobování vojsk. Rajon praporu, který jednotka hájila, měřil přibližně 6 km. Stali se tak obránci Tobruku, na které Němci pokřikovali „Tobrucké krysy“. Kromě nebezpečných vojenských akcí trápilo vojáky nedostatečné zásobování potravinami a hlavně vodou. 10. prosince 1941 po urputných bojích byl Tobruk po 240 dnech obklíčení osvobozen. Československý 11. pěší prapor – Východní byl po bojích u Tobruku stažen do zázemí a přečvičen na lehký protiletadlový pluk.

22. května 1942 nastoupili vojáci ke slavnostní přehlídce naposledy jako Československý 11. pěší prapor – Východní. Následovaly další bojové úkoly. Ty plnil jako součást britského vojska. Nejdříve podléhal 17. britské protiletadlové brigádě a později byl součástí 20. protiletadlové brigády.

Záhy obdržely oba vycvičené československé prapory s plnou výzbrojí konkrétní poslání:

500. prapor se sedmou rotou 501. praporu převzal počínaje 21. červencem 1942 protiletadlovou obranu haitského přístavu a místní rafinerie nafty.

501. prapor se spojovací četou se přesunul do Bejrútu, kde posílil tamní obranu přístavu, rozhlasové vysílačky a petrolejové rafinerie.

V druhé polovině prosince 1942 z rozhlasu britského velitelství se československý 200. lehký protiletadlový pluk – Východní opět přiřadil k vojskům Osmé armády. 25. prosince začal přesun hlavní části pluku, a to jednak po vlastní ose, jednak po železnici. První části pluku dorazily 30. prosince 1942 do tranzitního tábora nedaleko Tobruku, ležícího tehdy již mnoho set kilometrů za frontovou linií. Od 30. prosince přešel pluk pod velení 17. britské protiletadlové brigády a od 2. ledna 1943 přebíral povinnosti 57. britského pluku. Dvěma prapory měl zajistit lehkou protiletadlovou obranu tobruckého přístavu a jedním praporem zabezpečit blízké letiště el-Adem a Bu Amud. Tam čelili častým německým leteckým náletům z Řecka. Začala poslední etapa života a činnosti československých vojáků na Středním východě. Dne 12. června 1943 skončilo působení našeho vojska v Tobruku.

Při vzájemném loučení britský velící důstojník brigadier Dunlop řekl našim vojákům: „Opouštěje vás, nemohu složit větší hold a díky našim velikým přátelům a spojencům z 200. československého lehkého protiletadlového pluku, jimž jsem měl tu čest velet téměř celý uplynulý rok. V plukovníkovi Klapálkovi a jeho jednotce jsem opustil tak výtečný bojový útvar, jaký mně osud nedal do cesty za sedmadvacet let vojenské služby.“

Koncem června 1943 se československá vojenská skupina připravovala na odjezd do Velké Británie. Dne 5. července 1943 oficiálně skončila existence Sku-

PRESIDENT
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

UDĚLIL

ZA OSOBNÍ STATEČNOST PŘED NEPŘÍTELEM,
OSVĚDČENOU V BOJI
ZA OSVOBOZENÍ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ
Z NEPŘÁTELSKÉHO OBSAZENÍ

RT. HUDEČEK JOZEF

prisl. motorizovaného praporu

ČESKOSLOVENSKOU MEDAILI
ZA CHRABROST

V Praze dne 13. apríla 19 46.

Číslo matriky: 18.340.

689

Dekret o udělení medaile za chrabrost.

piny československé armády na Středním východě. Dne 4. července se na loď MAURETANIA nalodilo celkem 1322 československých vojáků a příštího dne v 17 hod. se loď vydala na cestu přes Suezský průplav, Rudé moře, Indický a Atlantický oceán do Velké Británie. Po plavbě delší než 25.000 km přistál parník 11. srpna večer v britském přístavu Liverpool.

18. srpna 1943 byla Československá vojenská skupina „Střední východ“ oficiálně rozpuštěna a vtělena do svazku československého vojska ve Velké Británii, které se 1. září reorganizovalo na Československou samostatnou obrněnou brigádu.

Příslušníci československého vojska ve Velké Británii se postupně připravovali na invazi do Normandie, aby tak pomohli porážce německého wehrmachtu v Evropě a přiblížili osvobození naší okupované vlasti. Většina vojáků ze Středního východu, mezi nimi i Josef Hudeček, se zúčastnila několikaměsíčního obléhání přístavu a pevnosti DUNKERQUE, kde se po spojenecké invazi a po ústupu hitlerovců z Francie uzavřela silná německá posádka. Ta se vzdala 9. května 1945. Tam se Josef Hudeček dočkal konce války. Odtud se celá motorizovaná brigáda i s výzbrojí vydala na cestu do vlasti. Čsl. státní hranici překročila na Chodsku u Domažlic a dále pokračovala přes Plzeň, Blatnou, Nepomuk, Zelenou Horu až do Prahy. Odtud Josef Hudeček odcestoval domů do rodných Kyselovic.

Zpracováno podle knihy Tomana Broda „Tobrucké krysy“ vydalo nakladatelství Naše vojsko 1967

Za účast v protinacistickém odboji byl vyznamenán celkem devíti vojenskými řády a medailemi:

Řády a medaile za zásluhy

- ❖ Československá vojenská pamětní medaile se štítkem: VB-SV čís.1590 ze dne 7.3.1944
- ❖ Československá vojenská medaile za zásluhy III. stupně čís. dekretu 184 ze dne 6.7.1944
- ❖ Československý válečný kříž 1939 dekret č. 15955 ze dne 19.1.1946
- ❖ Československá medaile za chrabrost 1939 dekret 18340 ze dne 13.4.1946
- ❖ Medaile 1918 ČSSR 1968
- ❖ Medaile Za zásluhy ČSR
- ❖ Pamětní medaile k 20. výročí osvobození ČSR/69/130 r. 1965
- ❖ Medaile Čtyřicáté výročí osvobození ČSR
- ❖ Pamětní medaile 28.10.1968

PRESIDENT
REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ

UDĚLIL

V UZNÁNÍ BOJOVÝCH ZÁSLUH, KTERÉ ZÍSKAL V BOJI
ZA OSVOBOZENÍ REPUBLIKY ČESKOSLOVENSKÉ
Z NEPŘÁTELSKÉHO OBSAZENÍ

_____
SVOB. H U D E Č E K JOSEF

_____
přísl.čs.zahr.ar.-Střed.Vých.

ČESKOSLOVENSKÝ VÁLEČNÝ KŘÍŽ 1939

V Praze dne 19. ledna 1946.

Číslo matryky: 15.955

Dekret o udělení válečného kříže.

Po demobilizaci a návratu do civilu založil rodinu. Oženil se s Růženou, roz. Vymětalovou z č.45, a spolu vychovali tři děti – Marii, Josefa a Ludmilu. Postavili také nový rodinný domek č. 207. Až do odchodu do důchodu pracoval Josef Hudeček u ČSD jako strojvedoucí. Zemřel 31. 5. 1986.

Byl organizován v Československé straně lidové (ČSL). Ve společnosti členů strany často vyprávěl své zážitky z války.

Jeho největším a nejradostnějším zážitkem byl okamžik, kdy vojska osvobodila města Jeruzalém a Betlém. V plné zbroji navštívil kostel Narození Páně v Betlémě.

ČSL se snažila při pohřbu 7.června 1986 připomenout jeho zásluhy pro získání svobody za 2.světové války. Jen málokdo tehdy věděl, že pohřbíváme čestného občana Kyselovic. Předseda kyselovské organizace ČSL Ing. Olšanský hledal radu, jak jeho zásluhy připomenout. Předseda celostátní organizace ČSL Bartončík mu poradil, že by se v pohřebním průvodu mohli nést získané medaile. Nedoporučoval nést ty, které dostal za účast ve válce na západní frontě. Z obav před možnými nepříjemnostmi se nakonec nenesly medaile žádné. Pan farář Ignác Pospíšil alespoň zařídil, že rakev se zemřelým byla pokryta státní vlajkou.

Z vyprávění Ing. Vladimíra Olšanského.

I tímto spiskem chceme odčinit naši zapomnětlivost!

Na vojenském hřbitově v Tobruku stojí pomník s anglickým epitafem: „Toto je posvátná půda, neboť v ní leží ti, kdo umírali pro svou vlast. Za slunce západu i z rána budeme na ně vzpomínat.“

Na závěr se bude jistě hodit tato vzpomínka:

Skutečnost, že Josef Hudeček opustil protektorát Čechy a Morava a zradil

Říši, byla v té době důvodem k perzekucím, zatýkání, věznění či popravám celého příbuzenstva. Aby k tomu nedošlo, vystavil tehdejší kyselovický farář P. Josef Hachla Josefu Hudečkovi úmrtní list a tím celou rodinu zachránil.

Československé hroby
na hřbitově v Tobruku.

Soubor medailí, udělených Josefu Hudečkovi, za účast v zahraničním vojsku za 2. světové války.

OBEC KYSELOVICE 1078 - 2013

Autor části publikace o čestných občanech: Antonín Hudeček

Obec Kyselovice děkuje všem autorům, kteří přispěli svými články k vytvoření této publikace.

Vydává Obec Kyselovice k 935. výročí od první písemné zmínky o obci.

Vydáno ve spolupráci s vydavatelstvím Tiskárna KATOS s.r.o., v roce 2013

www.katos.cz

